

EURÓPSKA ÚNIA

EURÓPSKY PARLAMENT

RADA

V Bruseli 13. februára 2026
(OR. en)

2026/0008(COD)

PE-CONS 6/26

ECOFIN 67
RELEX 87
COEST 58
FIN 108
CSC 70
CODEC 98
ECB

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa
vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia úveru na podporu
Ukrajiny na roky 2026 a 2027

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2026/...

Z ...,

**ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia úveru na podporu Ukrajiny
na roky 2026 a 2027**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 212,

so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ) 2026/258 z 29. januára 2026, ktorým sa povoľuje posilnená spolupráca na účely zriadenia úveru pre Ukrajinu¹, a najmä na jeho článok 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom²,

¹ Ú. v. EÚ L, 2026/258, 2.2.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2026/258/oj>.

² Pozícia Európskeho parlamentu z 11. februára 2026 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z ...

keďže:

- (1) Prezident Ruskej federácie 24. februára 2022 vyhlásil „špeciálnu vojenskú operáciu“ na Ukrajine a ruské ozbrojené sily začali nevyprovokovanú a neodôvodnenú útočnú vojnu proti Ukrajine. Táto protiprávna útočná vojna je flagrantným porušením územnej celistvosti, zvrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny, ako aj porušením zákazu použitia sily zakotveného v článku 2 ods. 4 Charty Organizácie Spojených národov, ktorý je imperatívnou normou medzinárodného práva, a iných zásad Charty Organizácie Spojených národov.
- (2) Od začiatku nevyprovokovanej a neodôvodnenej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine Únia, jej členské štáty a európske finančné inštitúcie zmobilizovali bezprecedentnú podporu pre hospodársku, sociálnu, finančnú a obrannú odolnosť Ukrajiny. Táto podpora kombinuje podporu z rozpočtu Únie vrátane výnimočnej makrofinančnej pomoci a podporu zo strany Európskej investičnej banky a Európskej banky pre obnovu a rozvoj, plne alebo čiastočne zaručenú rozpočtom Únie, ako aj ďalšiu finančnú podporu od členských štátov.

- (3) Rozhodnutiami Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/313³, (EÚ) 2022/1201⁴ a (EÚ) 2022/1628⁵ a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2463⁶ sa v rokoch 2022 a 2023 spoločne sprístupnila Ukrajine makrofinančná pomoc vo výške 25 200 000 000 EUR. Táto podpora bola hlavným faktorom, ktorý prispel k makroekonomickej a finančnej odolnosti Ukrajiny v dôležitom momente.

³ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/313 z 24. februára 2022 o poskytnutí makrofinančnej pomoci Ukrajine (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2022, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj>).

⁴ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1201 z 12. júla 2022 o poskytnutí výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine (Ú. v. EÚ L 186, 13.7.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj>).

⁵ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1628 z 20. septembra 2022, ktorým sa poskytuje výnimočná makrofinančná pomoc Ukrajine, posilňuje spoločný rezervný fond zárukami členských štátov a osobitnou tvorbou rezerv na niektoré finančné záväzky týkajúce sa Ukrajiny zaručené podľa rozhodnutia č. 466/2014/EÚ a ktorým sa mení rozhodnutie (EÚ) 2022/1201 (Ú. v. EÚ L 245, 22.9.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj>).

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2463 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje nástroj na poskytovanie podpory Ukrajine na rok 2023 (makrofinančná pomoc +) (Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj>).

- (4) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792⁷ sa zriadil Nástroj pre Ukrajinu ako výnimočný strednodobý nástroj, ktorý spája dvojstrannú podporu poskytovanú Úniou Ukrajine a zabezpečuje koordináciu a efektívnosť (ďalej len „Nástroj pre Ukrajinu“). Nástroj pre Ukrajinu pomáha v období rokov 2024 až 2027 riešiť jej finančné potreby, prispieva k jej potrebám v oblasti obnovy, rekonštrukcie a modernizácie a zároveň podporuje reformné úsilie Ukrajiny ako súčasť jej cesty k pristúpeniu k Únii.
- (5) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2773⁸ sa zriadil Mechanizmus spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu a Ukrajine sa poskytla výnimočná makrofinančná pomoc. Táto pomoc bola príspevkom Únie v rámci iniciatívy krajín G7 s názvom „Úvery pre Ukrajinu urýchľujúce využitie mimoriadnych príjmov“, ktorá spoločne pomohla riešiť nedostatok finančných prostriedkov Ukrajiny do roku 2025.
- (6) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine spôsobila na Ukrajine obrovské škody, pričom náklady na obnovu a rekonštrukciu sa k 31. decembru 2024 odhadovali na 506 000 000 000 EUR. Ukrajina okrem toho stratila prístup na medzinárodné finančné trhy a zaznamenala výrazný pokles verejných príjmov, zatiaľ čo verejné výdavky sa výrazne zvýšili. V tejto súvislosti možno predpokladať, že Ukrajina bude mať v nadchádzajúcich rokoch značné potreby v oblasti financovania.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu (Ú. v. EÚ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2773 z 24. októbra 2024 o zriadení Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu a poskytnutí výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine (Ú. v. EÚ L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

- (7) Ukrajina 9. septembra 2025 predložila Medzinárodnému menovému fondu (ďalej len „MMF“) oficiálnu žiadosť o nový program na pokrytie dodatočných finančných potrieb na roky 2026 až 2029. Tento program by mal byť pokračovaním úspešného vykonávania existujúceho programu MMF, na základe ktorého Ukrajina absolvovala osem preskúmaní, ale zohľadňuje sa v ňom skutočnosť, že útočná vojna Ruska proti Ukrajine pokračuje. Schopnosť MMF pokračovať v tomto novom programe je podmienená získaním dostatočných finančných záruk od ostatných partnerov vrátane Únie.
- (8) Napriek pokračujúcemu medzinárodnému úsiliu o sprostredkovanie mierového riešenia konfliktu má predlžovanie útočnej vojny Ruska proti Ukrajine za následok značné škody na kritickej obrannej, civilnej a energetickej infraštruktúre Ukrajiny, čo si vyžaduje mobilizáciu značných dodatočných zdrojov na riešenie okamžitých finančných potrieb Ukrajiny.
- (9) Útočná voja Ruska voči Ukrajine predstavuje strategickú geopolitickú hrozbu pre Úniu ako celok a vyžaduje si, aby k nej členské štáty zaujali rázny a jednotný postoj. Preto je nevyhnutné, aby sa podpora Únie poskytla rýchlo a aby bolo možné ju flexibilne prispôbovať na účely bezprostrednej pomoci a krátkodobej obnovy na ceste k budúcej rekonštrukcii.

- (10) V súlade s Článkami o zodpovednosti štátov za medzinárodne protiprávne konanie, ktoré Komisia Organizácie Spojených národov pre medzinárodné právo prijala na svojom päťdesiatom treťom zasadnutí v roku 2001 a ktoré Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov vzalo na vedomie v rezolúcii č. 56/83, a v súlade s medzinárodným obyčajovým právom je Rusko ako zodpovedný štát povinné v plnej miere nahradiť ujmu spôsobenú svojou útočnou vojnou proti Ukrajine.
- (11) Rozhodnutím Rady (SZBP) 2022/335⁹ a nariadením Rady (EÚ) 2022/334¹⁰ sa zakazujú transakcie súvisiace so správou rezerv, ako aj aktív Centrálnej banky Ruska vrátane transakcií s akoukoľvek právnickou osobou, subjektom alebo orgánom, ktoré konajú v mene alebo na základe pokynov Centrálnej banky Ruska. Európska rada vo svojich záveroch z 27. júna 2024, 17. októbra 2024 a 19. decembra 2024 uviedla, že v súlade s právom Únie by aktíva Ruska mali zostať imobilizované dovtedy, kým Rusko neukončí útočnú vojnu proti Ukrajine a nenahradí jej škody spôsobené touto vojnou.

⁹ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2022/335 z 28. februára 2022, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 57, 28.2.2022, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/335/oj>).

¹⁰ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/334 z 28. februára 2022, ktorým sa mení nariadenie Rady (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 57, 28.2.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/334/oj>).

- (12) Okrem toho sa nariadením Rady (EÚ) 2025/2600¹¹ dočasne zakazuje prevod aktív alebo rezerv Centrálnej banky Ruska, kým Rusko neukončí svoju útočnú vojnu proti Ukrajine, kým Rusko neposkytne Ukrajine reparácie v rozsahu potrebnom na obnovu bez negatívnych hospodárskych alebo finančných dôsledkov pre Úniu a kým konanie Ruska v rámci jeho útočnej vojny proti Ukrajine objektívne neprestane predstavovať vážne riziko závažných ťažkostí pre hospodárstvo Únie a jej členských štátov.

¹¹ Nariadenie Rady (EÚ) 2025/2600 z 12. decembra 2025 o núdzových opatreniach na riešenie závažných hospodárskych ťažkostí spôsobených konaním Ruska v súvislosti s útočnou vojnou proti Ukrajine (Ú. v. EÚ L, 2025/2600, 13.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2600/oj>).

- (13) Európska rada sa vo svojich záveroch z 18. decembra 2025 zhodla na poskytnutí úveru pre Ukrajinu vo výške 90 000 000 000 EUR na roky 2026 a 2027 na základe pôžičiek Únie na kapitálových trhoch, ktoré sú kryté manévrovacím priestorom rozpočtu Únie. Európska rada vo svojich záveroch takisto uviedla, že prostredníctvom posilnenej spolupráce podľa článku 20 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) prípadná mobilizácia zdrojov z rozpočtu Únie ako záruka za uvedený úver nebude mať vplyv na finančné záväzky Českej republiky, Maďarska a Slovenska. V ten istý deň sa 25 členských štátov dohodlo, že Ukrajina by mala tento úver splatiť až po prijatí reparácií. Dovtedy by aktíva Centrálnej banky Ruska mali zostať imobilizované a Únia by si mala vyhradiť právo použiť ich na splatenie úveru, a to v plnom súlade s právom Únie a medzinárodným právom. Uvedené členské štáty zdôraznili význam týchto prvkov v súvislosti s úverom: posilnenie európskeho a ukrajinského obranného priemyslu, potreba toho, aby Ukrajina naďalej dodržiavala zásady právneho štátu vrátane boja proti korupcii, a špecifický charakter bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov a bezpečnostné a obranné záujmy všetkých členských štátov.
- (14) Rada prijala 29. januára 2026 rozhodnutie (EÚ) 2026/258, ktorým sa povoľuje posilnená spolupráca medzi Belgickom, Bulharskom, Dánskom, Nemeckom, Estónskom, Írskom, Gréckom, Španielskom, Francúzskom, Chorvátskom, Talianskom, Cyprom, Lotyšskom, Litvou, Luxemburskom, Maltou, Holandskom, Rakúskom, Poľskom, Portugalskom, Rumunskom, Slovinskom, Fínskom a Švédskom na účely zriadenia úveru pre Ukrajinu.

- (15) Vzhľadom na finančnú situáciu Ukrajiny a na to, že je absolútne nevyhnutné, aby Ukrajina mala zdroje na boj proti ruskej agresii a podľa možnosti na rekonštrukciu, je vhodné, aby Únia poskytla ďalšiu podporu na riešenie naliehavých finančných požiadaviek Ukrajiny a uľahčila vykonávanie programu MMF. Na tento účel je vhodné vytvoriť nástroj na poskytovanie podpory Únie Ukrajine na roky 2026 a 2027 vo forme úveru, ktorý sa splatí z reparácií, ktoré ma zaplatiť Rusko (ďalej len „úver na podporu Ukrajiny“).
- (16) Úverom na podporu Ukrajiny by sa Ukrajine mala poskytnúť finančná pomoc predvídateľným, nepretržitým, riadnym, flexibilným a včasným spôsobom s cieľom podporiť Ukrajinu pri pokrývaní jej finančných a obranných potrieb, najmä tých, ktoré vyplývajú z útočnej vojny Ruska proti Ukrajine. Konkrétne by sa úverom na podporu Ukrajiny mala podporiť makrofinančná stabilita Ukrajiny, malo by sa uľahčiť jej vonkajšie financovanie a mali by sa podporiť kapacity obranného priemyslu Ukrajiny prostredníctvom hospodárskej, finančnej a technickej spolupráce, čím by sa prispelo k poskytnutiu kvalitatívnej vojenskej výhody Ukrajine.
- (17) Úverom na podporu Ukrajiny by sa mala za určitých podmienok poskytnúť Ukrajine podpora vo forme úveru až do výšky 90 000 000 000 EUR. Vzhľadom na zásadu správneho finančného riadenia by Komisia mala úver na podporu Ukrajiny sprístupniť Ukrajine v čiastkových platbách, ktoré sa môžu vyplatiť v jednej alebo viacerých tranžiach.

- (18) Podpora Ukrajine v rámci úveru na podporu Ukrajiny by sa mala sprístupniť pod základnou podmienkou, že Ukrajina bude naďalej zachovávať a rešpektovať účinné demokratické mechanizmy vrátane pluralitného parlamentného systému a právneho štátu a zaručí dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb, ktoré patria k menšinám. Zachovávanie a rešpektovanie zásad právneho štátu by malo zahŕňať boj proti korupcii.
- (19) Finančná a hospodárska pomoc, ktorá je k dispozícii v rámci úveru na podporu Ukrajiny, by sa mala Ukrajine sprístupniť v súlade s jej finančnými potrebami. Ukrajina by na tento účel mala predložiť ukrajinskú stratégiu financovania týkajúcu sa jej finančných potrieb a zdrojov. Táto ukrajinská stratégia financovania by mala obsahovať hlavné informácie o rozpočte, finančnej a hospodárskej situácii Ukrajiny, ako aj o podpore, ktorú Ukrajina dostáva od medzinárodného spoločenstva.

- (20) Komisia by mala bez zbytočného odkladu posúdiť ukrajinskú stratégiu financovania a mala by konať v úzkej spolupráci s Ukrajinou. Vzhľadom na značný rozsah potrieb Ukrajiny, pokiaľ ide o rozpočtovú pomoc a pomoc pre obranné priemyselné kapacity, ako aj na obmedzenia, ktoré majú niektorí externí partneri pri poskytovaní svojej podpory, je vhodné stanoviť orientačné rozdelenie úveru na podporu Ukrajiny medzi tieto dve finančné potreby. Pri zabezpečení toho, aby boli finančné potreby Ukrajiny vypočítané zo strany MMF na rok 2026 v plnej miere pokryté, by malo byť toto rozdelenie orientačné, aby zodpovedalo meniacim sa okolnostiam, ktoré môžu mať vplyv na finančné potreby Ukrajiny, a aby sa zabezpečilo, že tieto potreby sa budú naďalej riešiť predvídateľným, nepretržitým, riadnym, flexibilným a včasným spôsobom. Pri posudzovaní ukrajinskej stratégie financovania by Komisia mala zvážiť súlad očakávanej medzery vo vonkajšom financovaní s uvedeným orientačným rozdelením.

- (21) S ohľadom na dôležitosť finančných účinkov uložených opatrení by sa na Radu mali preniesť vykonávacie právomoci, pričom Rada by mala konať na základe návrhu Komisie. Rada by mala schváliť posúdenie ukrajinskej stratégie financovania prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia, ktoré by sa mala usilovať prijať bez zbytočného odkladu. V uvedenom vykonávacom rozhodnutí by sa mala určiť suma pomoci, ktorá sa má sprístupniť Ukrajine na pomoc pri vykonávaní ukrajinskej stratégie financovania vrátane sumy na rozpočtovú pomoc a sumy na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny.
- (22) S cieľom podporiť Ukrajinu pri pokrývaní jej finančných potrieb by sa mala sprístupniť finančná a hospodárska pomoc vo forme rozpočtovej pomoci. Finančná a hospodárska pomoc podľa tohto nariadenia by mala významne prispieť k povojnovej hospodárskej obnove, dlhodobému rastu a prosperite Ukrajiny, čo všetko bude zohrávať dôležitú úlohu v súvislosti s budúcou mierovou dohodou. Na zabezpečenie flexibility pri riešení týchto potrieb je vhodné použiť viacero spôsobov poskytovania podpory, pričom by malo byť možné poskytovať podporu prostredníctvom makrofinančnej pomoci a prostredníctvom úveru, ktorý sa má implementovať podľa kapitoly III nariadenia (EÚ) 2024/792.

- (23) Nástroj pre Ukrajinu je strednodobý nástroj, ktorého cieľom je podporiť obnovu a rekonštrukciu Ukrajiny, postupnú integráciu do vnútorného trhu, ako aj okrem iného prijatie a vykonávanie politických, inštitucionálnych, právnych, administratívnych, sociálnych a hospodárskych reforiem potrebných na zosúladenie s hodnotami Únie a postupné prispôsobenie sa pravidlám, normám, politikám a postupom Únie (ďalej len „*acquis*“) na účely budúceho členstva v Únii, čím sa prispeje k vzájomnej stabilite, bezpečnosti, mieru, prosperite a udržateľnosti. Preto je vhodné stanoviť, že sumy pochádzajúce z úveru na podporu Ukrajiny sa majú využívať prostredníctvom Nástroja pre Ukrajinu. V kapitole III nariadenia (EÚ) 2024/792 sa stanovuje financovanie Ukrajiny po uspokojivom splnení podmienok stanovených v Pláne pre Ukrajinu, v ktorom sa stanovuje program reforiem a investícií pre Ukrajinu. Plán pre Ukrajinu by sa mal aktualizovať tak, aby sa v ňom zohľadňovala uvedená dodatočná rozpočtová pomoc vrátane opatrení na posilnenie právneho štátu a boja proti korupcii.

- (24) Makrofinančná pomoc by mala byť viazaná na politické podmienky, ktoré sa stanovujú v memorande o porozumení. Memorandum o porozumení by malo zahŕňať pevné a ambiciózne reformné záväzky Ukrajiny vrátane záväzkov na posilnenie mobilizácie príjmov na podporu finančných potrieb Ukrajiny a riešenie základných príčin korupcie vo verejných financiách, a to aj zlepšením udržateľnosti a kvality verejných výdavkov a zvýšením efektívnosti, transparentnosti a zodpovednosti systémov riadenia verejných financií. Ukrajina by mala mať možnosť využiť túto makrofinančnú pomoc na pomoc pri financovaní odškodnenia ako formy reparácie tým jednotlivcom, ktorí utrpeli škodu v dôsledku nezákonných činností Ruska, a to aj prostredníctvom nárokovej komisie pre Ukrajinu zriadenej pod záštitou Rady Európy. Vo vykonávacom rozhodnutí Rady, ktorým sa schvaľuje posúdenie ukrajinskej stratégie financovania, by sa mal stanoviť maximálny počet a orientačná hodnota splátok makrofinančnej pomoci. Vzhľadom na zásadu správneho finančného riadenia a s cieľom uľahčiť ukrajinským orgánom riadenie likvidity a zabezpečiť predvídateľnosť by sa v zásade mali uskutočniť maximálne štyri čiastkové platby uvedenej makrofinančnej pomoci.

- (25) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia a z dôvodov efektívnosti by Komisia mala byť v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹² splnomocnená rokovať o podmienkach makrofinančnej pomoci s ukrajinskými orgánmi pod dohľadom výboru zástupcov zúčastnených členských štátov (ďalej len „výbor“). Vzhľadom na potenciálne významný vplyv pomoci je vhodné, aby sa uplatnil postup preskúmania stanovený v nariadení (EÚ) č. 182/2011. Vzhľadom na výšku úveru na podporu Ukrajiny by sa mal postup preskúmania uplatňovať aj na prijatie memoranda o porozumení, ako aj na akékoľvek zníženie alebo zrušenie úveru na podporu Ukrajiny.

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (26) Úverom na podporu Ukrajiny by sa mala poskytnúť finančná a hospodárska pomoc Ukrajine ako krajine vo vojnovom stave, ktorej finančná stabilita je neoddeliteľne spojená s jej schopnosťou brániť sa agresii Ruska a závisí od nej. Tým sa odôvodňuje, že určitá suma finančnej a hospodárskej pomoci Ukrajine sa používa na zvýšenie schopnosti Ukrajiny riešiť rozpočtové potreby v súvislosti so schopnosťou Ukrajiny posilniť svoje obranné a vojenské spôsobilosti, čím sa prispieva k poskytnutiu kvalitatívnej vojenskej výhody Ukrajine. Cieľom uvedenej finančnej a hospodárskej pomoci by malo byť umožniť Ukrajine realizovať naliehavé a veľké verejné investície na podporu ukrajinského obranného priemyslu a uľahčiť jeho integráciu do európskeho obranného priemyslu v reakcii na súčasnú krízovú situáciu a po nej. Uvedená finančná a hospodárska pomoc by mala prispieť najmä k rekonštrukcii, obnove a modernizácii ukrajinskej obrannej technologickej a priemyselnej základne s cieľom zvýšiť jej pripravenosť v oblasti obranného priemyslu, pričom sa zohľadní jej postupná budúca integrácia do európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne a podporou včasnej dostupnosti výrobkov obranného priemyslu a iných výrobkov na obranné účely, a to prostredníctvom spolupráce medzi Úniou a Ukrajinou.

- (27) Finančná a hospodárska pomoc na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny by sa mala sprístupniť na činnosti, výdavky a opatrenia súvisiace s výrobkami obranného priemyslu alebo inými výrobkami na obranné účely, ktoré spĺňajú určité kritériá oprávnenosti. S cieľom urýchlene posilniť ukrajinskú obrannú technologickú a priemyselnú základňu efektívnym a autonómnym spôsobom by sa tieto kritériá oprávnenosti mali štruktúrovať tak, aby sa činnosti, výdavky a opatrenia na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny zamerali na rekonštrukciu, obnovu a modernizáciu ukrajinskej obrannej technologickej a priemyselnej základne, pričom sa zohľadní jej postupná budúca integrácia do európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne. V tejto súvislosti by sa pri posudzovaní, či výrobcovia podliehajú kontrole tretích krajín alebo subjektov z tretích krajín, mala kontrola chápať ako schopnosť uplatňovať rozhodujúci vplyv na právny subjekt priamo alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských právnych subjektov.

- (28) Aby Ukrajina mohla využívať finančnú a hospodársku pomoc spôsobom, ktorý je najviac prispôsobený okolnostiam, je vhodné umožniť jej využívať finančné prostriedky na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny rôznymi spôsobmi vykonávania, ktoré zodpovedajú rôznorodosti potrieb. Tieto finančné prostriedky môžu prispievať aj na Nástroj na podporu Ukrajiny zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2643¹³, na investičný rámec pre Ukrajinu zriadený nariadením (EÚ) 2024/792 pre tovar s dvojakým použitím alebo na iné programy Únie. Okrem toho by tieto prostriedky mali Ukrajine umožniť masívne zasiahnuť do dopytu po výrobkoch obranného priemyslu s cieľom vytvoriť vhodné podmienky na stimulovanie masívnych investícií do zvyšovania výrobnnej kapacity a do vývoja nových výrobkov. Na tento účel by sa Ukrajine malo umožniť použiť finančné prostriedky na začatie rozsiahlych obstarávaní výrobkov obranného priemyslu vyrobených z ukrajinskej obrannej technologickej a priemyselnej základne a z európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne prostredníctvom obstarávaní v rámci Nástroja bezpečnostnej akcie pre Európu (ďalej len „nástroj SAFE“) zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2025/1106¹⁴ alebo, s výhradou validácie, v rámci iných spôsobov vykonávania.

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2643 zo 16. decembra 2025, ktorým sa zriaďuje Program pre európsky obranný priemysel a rámec opatrení na zabezpečenie včasnej dostupnosti a dodávok obranných výrobkov („nariadenie o EDIP“) (Ú. v. EÚ L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj>).

¹⁴ Nariadenie Rady (EÚ) 2025/1106 z 27. mája 2025 ktorým sa zriaďuje Nástroj bezpečnostnej akcie pre Európu posilnením európskeho obranného priemyslu (SAFE) (Ú. v. EÚ L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

- (29) V prípade určitých výrobkov obranného priemyslu, ktorých základné technológie nie sú v Únii široko dostupné a ktoré môže byť ťažké nahradiť vo veľkom rozsahu, ako sú systémy protivzdušnej a protiraketovej obrany a strategickí poskytovatelia, by sa mali vyžadovať dodatočné podmienky, ktorými sa zabezpečí, že ozbrojené sily Ukrajiny nebudú v súvislosti s týmito výrobkami nijako viazané obmedzeniami uloženými tretími krajinami. Preto by pre takéto výrobky obranného priemyslu mal mať výrobca bez obmedzenia uloženého tretími krajinami alebo subjektmi z tretích krajín možnosť rozhodnúť o vymedzení, úprave alebo vývoji návrhu obstarávaných výrobkov obranného priemyslu vrátane právomoci nahradiť alebo odstrániť tie komponenty, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia uložené tretími krajinami alebo subjektmi z tretích krajín.

- (30) Na zabezpečenie hladkého vykonávania tohto nariadenia v spojení s nástrojom SAFE je vhodné uplatňovať podobné podmienky oprávnenosti. Nástrojom SAFE sa podporuje obstarávanie výrobkov obranného priemyslu, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2025/1106. Rada schválila zoznam výrobkov patriacich do kategórií 1 a 2, pričom tento zoznam sa ukázal ako dostatočne komplexný na to, aby umožnil podporu obstarávania výrobkov potrebných pre členské štáty vrátane leteckých platforiem. Vzhľadom na neustále sa vyvíjajúcu situáciu na bojisku je nevyhnutné zabrániť tomu, aby existencia zoznamu výrobkov, ktoré môžu byť podporené, obmedzovala Ukrajinu pri získavaní pomoci, ktorú potrebuje. Vzhľadom na skutočnosť, že Ukrajina je krajinou vo vojnovom stave, ktorej schopnosť brániť svoje územie môže závisieť od dostupnosti daného výrobku vo veľmi krátkom čase, Ukrajine by sa malo umožniť obstarávať výrobky, ktoré nespĺňajú uvedené podmienky oprávnenosti, buď ak rovnocenný výrobok nie je k dispozícii prostredníctvom obstarávania, alebo ak je naliehavo potrebné dodať daný výrobok. Môže to okrem iného zahŕňať systémy protivzdušnej a protiraketovej obrany vrátane interceptorov, muníciu a náhradné diely bojových lietadiel a spôsobilosti na zásahy v týle nepriateľa. V prípade akejkolvek výnimky by mal byť čas dodania výrobku úmerný naliehavosti situácie a bezprostredným operačným potrebám Ukrajiny.

Ukrajina by na tento účel mala poskytnúť Komisii informácie, ktoré má primerane k dispozícii, aby preukázala, že výnimka je potrebná, pretože počas prebiehajúcej vojny, keď sú potreby Ukrajiny ako také naliehavé, by sa od Ukrajiny nemalo vyžadovať, aby realizovala rozsiahly prieskum trhu. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia a z dôvodov efektívnosti by Komisia mala byť v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011 splnomocnená preskúmať takéto žiadosti o výnimky pod dohľadom výboru. Vzhľadom na potenciálne významný vplyv pomoci je vhodné, aby sa uplatnil postup preskúmania stanovený v nariadení (EÚ) č. 182/2011. Vzhľadom na výnimočnú situáciu spôsobenú ruskou útočnou vojnou proti Ukrajine a potrebu včasnej dostupnosti výrobkov obranného priemyslu je vhodné, aby sa uplatnil riadne odôvodnený prípad uvedený v článku 3 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 182/2011, ktorý výboru umožní zaujať stanovisko v lehote, ktorú môže stanoviť predseda výboru podľa naliehavosti predmetnej veci. V prípade potreby by sa mal použiť písomný postup uvedený v článku 3 ods. 5 uvedeného nariadenia.

- (31) S cieľom umožniť tretím krajinám prispievať k pomoci Ukrajine a zároveň chrániť bezpečnostné a obranné záujmy Únie a členských štátov a s ohľadom na existujúce dohody v rámci nástroja SAFE je vhodné stanoviť možnosť rozšíriť kritériá oprávnenosti aj na tretie krajiny, ktoré nie sú Ukrajinou ani štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, a ktorých konanie nie je v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov, za predpokladu, že tieto tretie krajiny uzavreli s Úniou dohodu v súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2025/1106, alebo ak takúto dohodu neuzavreli, za predpokladu, že takéto krajiny uzavreli s Úniou partnerstvo v oblasti bezpečnosti a obrany, poskytujú Ukrajine významnú finančnú a vojenskú podporu a poskytujú spravodlivý a primeraný finančný príspevok, pričom dodržiavajú zásadu, že akákoľvek dohoda s treťou krajinou sa musí zakladať na rovnováhe práv a povinností a že tretia krajina by nemala mať rovnaké práva ani požívať rovnaké výhody ako zúčastnený členský štát. Takáto možnosť by sa preto mala obmedziť na konkrétne výrobky obranného priemyslu s prihliadnutím na bezprostredné operačné potreby Ukrajiny, pričom by sa mala zamerať najmä na systémy protivzdušnej a protiraketovej obrany, muníciu a riadené strely, drony a súvisiace protidronové systémy, delostrelecké systémy vrátane spôsobilostí na presné zásahy v týle nepriateľa, strategických poskytovateľov, ako sú okrem iného strategická letecká preprava, dopĺňovanie paliva za letu, systémy C4ISTAR, ako aj vesmírne prostriedky a služby.

- (32) Pokiaľ ide o tretie krajiny, ktoré uzavreli s Úniou dohodu v súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2025/1106, Komisia by mala byť splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) na účely doplnenia tohto nariadenia. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva¹⁵. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

¹⁵ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (33) Vzhľadom na význam finančných účinkov uložených opatrení a s cieľom zabezpečiť súlad medzi rôznymi oblasťami vonkajšej činnosti Únie by sa vykonávacie právomoci mali preniesť na Radu, ktorá by mala konať na základe návrhu Komisie týkajúceho sa možnosti rozšíriť pravidlá oprávnenosti na tretie krajiny, ktoré dohodu s Úniou v súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2025/1106 neuzavreli. Rada by mala konať prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia, ktoré by sa mala snažiť prijať bez zbytočného odkladu. V uvedenom vykonávacom rozhodnutí by sa malo vo vzťahu ku každej tretej krajine určiť, ktoré výrobky obranného priemyslu sa majú sprístupniť Ukrajine, pričom sa zohľadní výška finančného príspevku, ktorý poskytla dotknutá tretia krajina, a miera finančnej a vojenskej podpory, ktorú poskytuje Ukrajine.
- (34) Týmto nariadením nie je dotknuté uplatniteľné medzinárodné právo, ktorým sa zakazuje používanie, vývoj alebo výroba určitých výrobkov a technológií obranného priemyslu.

- (35) Vykonávanie pomoci na podporu ukrajinských obranných priemyselných kapacít by sa malo uskutočňovať v súlade so zásadami správneho finančného riadenia, ktorými sa zabezpečuje ochrana finančných záujmov Únie, ako sa stanovuje v článku 223 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509¹⁶. Podrobné požiadavky v tejto súvislosti by mohli byť zahrnuté do dohody, ktorú podpíše Komisia a Ukrajina. Okrem toho by Ukrajina mala na účely riadenia finančnej a hospodárskej pomoci prijatej na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny otvoriť jednotný účet, prostredníctvom ktorého by sa táto pomoc spravovala, a Komisia by mala mať možnosť tento účet monitorovať.
- (36) Na podporu vykonávania pomoci na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny by Komisia mala zriadiť expertnú skupinu pre kapacity obranného priemyslu Ukrajiny. Táto expertná skupina by mala poskytovať Komisii poradenstvo v záležitostiach týkajúcich sa pomoci na podporu ukrajinských obranných priemyselných kapacít.
- (37) Komisia by mala monitorovať vykonávanie pomoci na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny, najmä vrátane dodávok výrobkov. Na tento účel by sa mali zaviesť rôzne monitorovacie opatrenia, ktoré by zodpovedali rôznym metódam vykonávania.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (38) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES¹⁷ sa okrem iného týka vytvorenia vhodného legislatívneho rámca pre koordináciu postupov obstarávania pri zadávaní zákaziek na splnenie bezpečnostných požiadaviek členských štátov a povinnosti vyplývajúce zo ZFEÚ. Na dosiahnutie tohto cieľa sa v smernici 2009/81/ES riešia najmä krízové situácie, a to najmä stanovením osobitných ustanovení uplatniteľných v naliehavých prípadoch v dôsledku krízy, najmä skrátením lehôt na predkladanie ponúk a možnosťou použiť rokovacie konanie bez predchádzajúceho uverejnenia oznámenia o vyhlásení obstarávania. V určitých naliehavých prípadoch však tieto pravidlá nemusia byť dostatočné, najmä ak naliehavosť vyplývajúca z krízy možno riešiť len tak, že sa Ukrajina a aspoň jeden zúčastnený členský štát zapoja do spoločného obstarávania. V takýchto prípadoch je často jediným riešením, ktoré zaisťuje bezpečnostné záujmy uvedených krajín, umožniť prístup k existujúcej rámcovej dohode alebo zmluve zúčastneného členského štátu verejným obstarávateľom z Ukrajiny, aj keď Ukrajina nebola pôvodne jej zmluvnou stranou, hoci táto možnosť sa v pôvodnej rámcovej dohode alebo zmluve nestanovila. Keďže v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia sa v smernici 2009/81/ES tieto možnosti nepredpokladajú, v tomto nariadení sa stanovuje možnosť doplniť uvedenú smernicu alebo sa od nej odchýliť v súčasnej krízovej situácii vyplývajúcej z útočnej vojny Ruska proti Ukrajine za predpokladu, že sa získa súhlas podniku, ktorý uzavrel rámcovú dohodu alebo zmluvu. Pokiaľ ide o dodatočné množstvá pre Ukrajinu, verejní obstarávatelia Ukrajiny by mali mať rovnaké podmienky ako pôvodný verejný obstarávateľ, ktorý uzavrel pôvodnú rámcovú dohodu alebo zmluvu. Popri tom by sa mali prijať náležité opatrenia na zaistenie transparentnosti s cieľom zabezpečiť, aby boli informované všetky potenciálne zainteresované strany.

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti a o zmene a doplnení smerníc 2004/17/ES a 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

- (39) Nástroj SAFE poskytuje členským štátom finančnú pomoc, ktorá im umožňuje realizovať naliehavé a veľké verejné investície na podporu európskeho obranného priemyslu v reakcii na krízovú situáciu vyplývajúcu z výrazného zhoršenia bezpečnostného kontextu Únie. Týmto nástrojom začala Únia podporovať členské štáty, aby mohli rýchlo zadávať objednávky, a motivovať odvetvie obranného priemyslu, aby vo veľmi krátkom čase investovalo do posilnenia výrobných kapacít, aby bolo schopné do roku 2030 uspokojovať potreby členských štátov. Okrem toho by sa týmto nariadením malo podporovať zadávanie ukrajinských objednávok európskej obrannej technologickej a priemyselnej základni s cieľom podporiť spoluprácu medzi európskou obrannou technologickou a priemyselnou základňou a ukrajinskou obrannou technologickou a priemyselnou základňou. Takýto mimoriadne vysoký dopyt po širokej škále výrobkov obranného priemyslu predstavuje bezprostredné riziko vážneho negatívneho vplyvu na riadne fungovanie vnútorného trhu. S cieľom riešiť toto riziko a vzhľadom na cieľ tohto nariadenia a s prihliadnutím na osobitnú situáciu Ukrajiny by sa prioritné opatrenia na úrovni Únie, ktorých cieľom je zabezpečiť dostupnosť dotknutých výrobkov obranného priemyslu, mohli ukázať ako nevyhnutné na zabezpečenie riadneho fungovania vnútorného trhu s obrannými výrobkami a jeho dodávateľských reťazcov. Komisia by v tejto súvislosti mala mať možnosť na žiadosť zúčastneného členského štátu využiť prioritné žiadosti na uľahčenie dodávok výrobkov obranného priemyslu, aby sa splnil cieľ tohto nariadenia.

- (40) Prioritné žiadosti by mali pozostávať zo žiadostí, ktoré Komisia na podnet zúčastneného členského štátu adresuje príslušným hospodárskym subjektom usadeným v Únii, aby prijali alebo uprednostnili objednávky výrobkov relevantných z hľadiska krízy. Uvedené prioritné žiadosti by sa mali použiť len v potrebných a primeraných prípadoch na účely zabezpečenia normálneho fungovania dodávateľských reťazcov v oblasti obrany a mali by byť zamerané na podporu Ukrajiny, ktorá čelí vážnym ťažkostiam buď pri zadávaní objednávky, alebo pri plnení zmluvy na dodávku výrobkov obranného priemyslu. Hospodárske subjekty by mali mať možnosť odmietnuť, aby boli predmetom prioritnej žiadosti. Prioritná žiadosť by mala vychádzať z objektívnych, faktických, merateľných a podložených údajov. Mali by sa v nej zohľadňovať oprávnené záujmy podnikov a náklady a úsilie potrebné na akúkoľvek zmenu výrobných postupov. Po akceptovaní prioritnej žiadosti by povinnosť jej plnenia mala mať prednosť pred povinnosťami plnenia podľa súkromného alebo verejného práva. Vzhľadom na význam zabezpečenia dodávok výrobkov obranného priemyslu, ktoré sú nevyhnutné na správne fungovanie vnútorného trhu a jeho dodávateľských reťazcov, by dodržanie povinnosti splniť prioritnú žiadosť nemalo viesť k vzniku zodpovednosti voči tretím stranám za škody, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku akéhokoľvek porušenia zmluvných povinností, ktoré sa riadia právom členského štátu, ak bolo porušenie zmluvných povinností potrebné na splnenie požadovaného uprednostnenia. Ak hospodársky subjekt výslovne prijal prioritnú žiadosť a Komisia po takomto prijatí prijala vykonávací akt, hospodársky subjekt by mal splniť všetky podmienky tohto vykonávacieho aktu. Dôsledkom nedodržania podmienok stanovených vo vykonávacom akte hospodárskym subjektom by mala byť strata možnosti vzdať sa zmluvnej zodpovednosti. Ak je nedodržanie podmienok úmyselné alebo spôsobené hrubou nebanalitou, Komisia by mala mať možnosť uložiť dotknutému hospodárskemu subjektu pokutu v súlade so zásadou proporcionality.

- (41) Vzhľadom na to, že na rozpočtovú pomoc a pomoc na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny by sa mali prístupniť osobitné sumy, mala by sa pri ich vykonávaní zabezpečiť súdržnosť a komplementárnosť.
- (42) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať bez toho, aby bol dotknutý osobitný charakter bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov.

- (43) Toto nariadenie sa nevzťahuje na členské štáty, ktoré sa nezúčastňujú na posilnenej spolupráci. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že neúčast' niektorých členských štátov na posilnenej spolupráci ich neoslobodzuje od povinnosti zabezpečiť úplné presadzovanie článku 325 ZFEÚ a *acquis* Únie zameraného na zabezpečenie ochrany finančných záujmov Únie vrátane nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹⁸, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹⁹, smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371²⁰, nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a v príslušných prípadoch aj nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939²¹. Uvedené členské štáty a hospodárske subjekty v ich jurisdikcii by preto pri výkone svojich právomocí mali plne spolupracovať s Dvorom audítorov, Európskym úradom pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“), Komisiou a v príslušných prípadoch aj s Európskou prokuratúrou (ďalej len „EPPO“).

¹⁸ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetřovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

²¹ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

- (44) Dohoda o úvere na podporu Ukrajiny, ktorá sa má uzavrieť medzi Komisiou a ukrajinskými orgánmi, by mala obsahovať ustanovenia, ktoré sú v súlade s právami, zodpovednosťami a povinnosťami stanovenými v rámcovej dohode v rámci Nástroja pre Ukrajinu uvedenej v článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/792 podpísanej medzi Úniou a Ukrajinou a ktorá nadobudla platnosť 20. júna 2024. Uvedenými ustanoveniami sa zaistí efektívna ochrana finančných záujmov Únie v súvislosti s úverom na podporu Ukrajiny a stanoví sa vhodné opatrenia týkajúce sa predchádzania a boja proti podvodom, korupcii a všetkým ďalším nezrovnalostiam súvisiacim s uvedenou pomocou. Dohodou o úvere na podporu Ukrajiny sa takisto v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 udelia potrebné práva a prístup Komisii, OLAF-u, Dvoru audítorov a v príslušných prípadoch aj EPPO, a to aj zo strany tretích strán zapojených do implementácie finančných prostriedkov Únie počas obdobia dostupnosti úveru na podporu Ukrajiny, ako aj po ňom. Ukrajina by mala v súlade s postupmi stanovenými v rámcovej dohode v rámci Nástroja pre Ukrajinu takisto oznamovať Komisii nezrovnalosti týkajúce sa používania finančných prostriedkov.

- (45) Vzhľadom na zložitú situáciu Ukrajiny spôsobenú útočnou vojnou Ruska proti nej a s cieľom podporiť Ukrajinu na jej ceste k dlhodobej stabilite je vhodné, aby Únia poskytla úver na podporu Ukrajiny ako úver s obmedzeným regresom, ktorý sa stane splatným, keď Ukrajina dostane od Ruska hotovosť alebo nepeňažné aktíva ako vojnové reparácie, odškodnenie alebo akékoľvek finančné vyrovnanie okrem územia.
- (46) Uvoľnenie finančných prostriedkov v rámci úveru na podporu Ukrajiny by malo byť podmienené kladným posúdením žiadosti o finančné prostriedky, ktorú predložila Ukrajina, zo strany Komisie. V prípade makrofinančnej pomoci by posúdením podmienok nemalo byť dotknuté posúdenie splnenia podmienok podľa iných programov a nástrojov Únie. Pokiaľ ide o pomoc na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny, uvoľnenie finančných prostriedkov by malo byť spojené so zmluvami alebo dohodami o činnostiach, výdavkoch a opatreniach na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny súvisiacich s výrobkami obranného priemyslu alebo inými výrobkami na obranné účely.
- (47) V tomto nariadení by sa mali stanoviť vhodné ustanovenia týkajúce sa financovania úveru na podporu Ukrajiny.
- (48) V kontexte finančných potrieb Ukrajiny je vhodné organizovať finančnú pomoc v rámci diverzifikovanej stratégie financovania stanovenej v článku 224 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

- (49) V súlade s pevnou podporou 25 hláv štátov a predsedov vlád v rámci zasadnutia Európskej rady 18. decembra 2025 by Ukrajina mala splatiť úver na podporu Ukrajiny po prijatí reparácií od Ruska a Únia si vyhradzuje právo využiť ruské aktíva imobilizované v Únii na splatenie úveru, a to v plnom súlade s právom Únie a medzinárodným právom.
- (50) Odchylne od článku 31 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947²² finančné záväzky vyplývajúce z úverov podľa tohto nariadenia by nemali byť podporované zárukou pre vonkajšiu činnosť zriadenou uvedeným nariadením. Podpora vo forme úverov podľa tohto nariadenia by mala predstavovať finančnú pomoc v zmysle článku 223 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Vzhľadom na finančné riziká a existenciu záruk by sa na podporu vo forme úverov podľa tohto nariadenia, ktorá sa má zaručiť nad rámec stropov, nemali tvoriť žiadne rezervy a odchylne od článku 214 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 by sa nemala stanoviť žiadna miera tvorby rezerv.

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (51) Vzhľadom na situáciu Ukrajiny spôsobenú ruskou útočnou vojnou proti nej a s cieľom podporiť ju na jej ceste k dlhodobej stabilite je vhodné odchýliť sa od článku 223 ods. 4 písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, aby mohla Únia poskytnúť subvenciu na náklady na prijaté úvery a pôžičky, ktoré by inak znášala Ukrajina. Uvedené náklady zahŕňajú náklady na dlhovú službu (náklady na financovanie a náklady na riadenie likvidity) a súvisiace administratívne náklady. Táto subvencia na náklady na prijaté úvery a pôžičky, ktorá sa má poskytnúť, sa považuje za primeranú na zabezpečenie účinnosti podpory v rámci úveru na podporu Ukrajiny v zmysle článku 223 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, najmä aby sa zabránilo zvýšeniu tlaku na verejné financie Ukrajiny.
- (52) V súlade s článkom 332 ZFEÚ by výdavky mali znášať zúčastnené členské štáty, a to s výnimkou administratívnych nákladov inštitúcií vyplývajúcich z posilnenej spolupráce. Na tento účel by členské štáty, ktoré sa nezúčastňujú na posilnenej spolupráci, mali mať nárok na úpravu v súlade s článkom 11 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014²³, pokiaľ ide o všetky operačné výdavky hradené z rozpočtu Únie, ktoré zahŕňajú najmä náklady na dlhovú službu, ako aj výzvy na plnenie zo záruk. Administratívne náklady, ktoré vznikajú inštitúciám pri vykonávaní posilnenej spolupráce, by sa mali hradiť z rozpočtu Únie bez akejkoľvek úpravy pre členské štáty, ktoré sa nezúčastňujú na posilnenej spolupráci.

²³ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 z 26. mája 2014 o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných zdrojov a vlastného zdroja založeného na DPH a HND a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj>).

- (53) Podporu Únie Ukrajine podľa tohto nariadenia by mala riadiť Komisia.
- (54) Pomoc Ukrajine v rámci úveru na podporu Ukrajiny by mala predstavovať dodatočnú podporu, ktorá dopĺňa podporu Únie poskytovanú podľa Nástroja pre Ukrajinu. Komisia by sa mala vždy, keď je to možné, usilovať o to, aby Ukrajina čelila minimálnemu zaťaženiu spojenému s administratívou a predkladaním správ.
- (55) Komisia by mala náležite zohľadniť rozhodnutie Rady 2010/427/EÚ²⁴ a vo vhodných prípadoch úlohu Európskej služby pre vonkajšiu činnosť.
- (56) Príslušný výbor Európskeho parlamentu by mal mať možnosť vyzvať Komisiu, aby v rámci dialógu o úvere na podporu Ukrajiny prerokovala záležitosti týkajúce sa vykonávania tohto nariadenia. Komisia by mala zohľadniť prvky vyplývajúce zo stanovísk vyjadrených v rámci dialógu o úvere na podporu Ukrajiny vrátane uznesení Európskeho parlamentu, ak sú k dispozícii.
- (57) S cieľom zabezpečiť, aby Európsky parlament a Rada mohli sledovať vykonávanie tohto nariadenia, Komisia by ich mala pravidelne informovať o vývoji v súvislosti s pomocou Únie Ukrajine podľa tohto nariadenia a poskytovať im príslušné dokumenty.

²⁴ Rozhodnutie Rady 2010/427/EÚ z 26. júla 2010 o organizácii a fungovaní Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (Ú. v. EÚ L 201, 3.8.2010, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

- (58) S cieľom zabezpečiť nepretržitú účinnosť opatrení stanovených v tomto nariadení by Komisia mala pravidelne preskúmať ich primeranosť a podávať o tom správy Európskemu parlamentu a Rade, čím sa zaručí transparentnosť a zodpovednosť.
- (59) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011.
- (60) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to poskytnúť Ukrajine finančnú a hospodársku pomoc na roky 2026 a 2027 predvídateľným, nepretržitým, riadnym a včasným spôsobom s cieľom podporiť Ukrajinu pri krytí jej finančných potrieb vyplývajúcich z útočnej vojny Ruska proti Ukrajine, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia, vo vhodných prípadoch prostredníctvom posilnenej spolupráce, v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

- (61) Vzhľadom na naliehavosť spôsobenú výnimočnými okolnosťami v dôsledku nevyprovokovanej a neodôvodnenej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine sa považuje za vhodné uplatniť výnimku z osemťždňovej lehoty stanovenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ, ZFEÚ a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (62) Vzhľadom na situáciu na Ukrajine by toto nariadenie malo z dôvodu naliehavosti nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa vykonáva posilnená spolupráca, pokiaľ ide o zriadenie nástroja na poskytnutie pomoci Únie Ukrajine na roky 2026 a 2027 vo forme úveru, ktorý sa má splatiť z reparácií, ktoré má zaplatiť Rusko (ďalej len „úver na podporu Ukrajiny“).
2. Stanovuje sa v ňom cieľ úveru na podporu Ukrajiny, jeho financovanie, formy financovania z prostriedkov Únie v jeho rámci a pravidlá poskytovania takéhoto financovania.

Článok 2

Cieľ úveru na podporu Ukrajiny

1. Všeobecným cieľom úveru na podporu Ukrajiny je poskytnúť Ukrajine predvídateľným, nepretržitým, riadnym, pružným a včasným spôsobom finančnú a hospodársku pomoc s cieľom podporiť Ukrajinu pri pokrývaní jej finančných potrieb vyplývajúcich najmä z útočnej vojny Ruska proti Ukrajine a z nezaplatenia reparácií, ktoré má Rusko zaplatiť.

2. V záujme dosiahnutia všeobecného cieľa uvedeného v odseku 1 sú špecifickými cieľmi úveru na podporu Ukrajiny:
- a) podporiť makrofinančnú stabilitu zmiernením vonkajších a vnútorných obmedzení financovania Ukrajiny a
 - b) podporiť kapacity obranného priemyslu Ukrajiny prostredníctvom hospodárskej, finančnej a technickej spolupráce.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- 1. „výrobok obranného priemyslu“ je tovar, služby a práce, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice 2009/81/ES, ako sa stanovuje v jej článku 2;
- 2. „štát EZVO, ktorý je členom EHP“ je členský štát Európskeho združenia voľného obchodu, ktorý je členom Európskeho hospodárskeho priestoru;
- 3. „úvery urýchľujúce využitie mimoriadnych príjmov“ sú oprávnené bilaterálne úvery a úver v rámci makrofinančnej pomoci Únie podľa nariadenia (EÚ) 2024/2773;
- 4. „nezúčastnený členský štát“ je členský štát, ktorý sa nezúčastňuje na posilnenej spolupráci zriadenej rozhodnutím (EÚ) 2026/258;

5. „zúčastnený členský štát“ je členský štát, ktorý sa zúčastňuje na posilnenej spolupráci zriadenej rozhodnutím (EÚ) 2026/258;
6. „iné výrobky na obranné účely“ sú akýkoľvek tovar, služba a práca, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice 2009/81/ES, ako sa stanovuje v jej článku 2, a ktoré sú potrebné alebo určené na obranné účely.

Článok 4

Dostupná pomoc v rámci úveru na podporu Ukrajiny

1. Maximálna výška úveru na podporu Ukrajiny je 90 000 000 000 EUR. Uvedená suma sa Ukrajine sprístupní v súlade s finančnými potrebami Ukrajiny, ako sa stanovuje v ukrajinskej stratégii financovania schválenej v súlade s článkom 8.
2. Úver na podporu Ukrajiny je k dispozícii do 31. decembra 2027. Komisia ho sprístupní v čiastkových platbách, ktoré možno vyplatiť Ukrajine v rámci jednej alebo viacerých tranží. Vyplatenie všetkých takýchto tranží sa uskutoční do 31. decembra 2028.
3. Ak sa finančné potreby Ukrajiny počas obdobia dostupnosti úveru na podporu Ukrajiny zásadne znížia, vrátane prípadu, že Rusko nahradí Ukrajine vojnové škody, Komisia môže konajúc v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 27 ods. 3 znížiť nevyplatenú sumu úveru na podporu Ukrajiny alebo ju zrušiť.

4. V súlade s článkom 332 ZFEÚ majú nezúčastnené členské štáty nárok na úpravu v súlade s článkom 11 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 609/2014, pokiaľ ide o výdavky financované zo schváleného rozpočtu, ktoré vyplývajú z vykonávania posilnenej spolupráce, s výnimkou administratívnych nákladov inštitúcií, ktoré sú hradené z rozpočtu Únie. Takáto úprava zahŕňa najmä všetky náklady na dlhovú službu, ako aj výzvy na plnenie zo záruky.

Článok 5

Základné podmienky pomoci v rámci úveru na podporu Ukrajiny

1. Základnou podmienkou na poskytnutie pomoci v rámci úveru na podporu Ukrajiny je, že Ukrajina bude naďalej zachovávať a rešpektovať účinné demokratické mechanizmy vrátane pluralitného parlamentného systému a zásad právneho štátu a zaručovať dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb, ktoré patria k menšinám. Dodržiavanie a zachovávanie zásad právneho štátu zahŕňa aj boj proti korupcii.
2. Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ďalej len „ESVČ“) monitorujú plnenie základnej podmienky stanovenej v odseku 1 tohto článku, a to najmä pred prijatím vykonávacieho rozhodnutia Rady uvedeného v článku 8 a uvoľnením finančných prostriedkov uvedeným v článku 23. V rámci monitorovania sa navyše zohľadnia príslušné odporúčania medzinárodných orgánov, ako je Rada Európy a jej Benátska komisia. Komisia o svojom monitorovaní informuje Európsky parlament a Radu.

Kapitola II

Implementácia úveru na podporu Ukrajiny

Článok 6

Ukrajinská stratégia financovania

1. Na získanie finančnej a hospodárskej pomoci v rámci úveru na podporu Ukrajiny Ukrajina predloží Komisii v zásade každý rok ukrajinskú stratégiu financovania. V tejto ukrajinskej stratégii financovania sa uvádzajú podrobnosti o finančných potrebách a zdrojoch financovania Ukrajiny, v zásade na nasledujúcich 12 mesiacov.
2. Ukrajinská stratégia financovania obsahuje:
 - a) hlavné makroekonomické predpoklady, z ktorých vychádza ukrajinská stratégia financovania;
 - b) informácie o rozpočte Ukrajiny podľa štvrt'rokov a rokov vrátane:
 - i) cieľového salda rozpočtu verejnej správy, rozčleneného podľa subsektorov verejnej správy;
 - ii) prognózy výdavkov a príjmov pre verejnú správu a jej hlavné subsektory a ich hlavné zložky podľa ich ekonomickej klasifikácie;

- iii) príslušných informácií o výdavkoch verejnej správy podľa funkcií, najmä na obranu;
 - iv) opisu a vyčíslenia výdavkových a príjmových opatrení, ktoré sa majú zahrnúť do rozpočtu;
 - v) prílohy obsahujúcej metodiku a predpoklady a všetky ostatné významné parametre, ktoré tvoria základ rozpočtových prognóz;
- c) informácie o minulom a predpokladanom finančnom vývoji vo verejnej správe Ukrajiny podľa štvrtrokov a rokov vrátane informácií o:
- i) stave likvidity (hotovostné saldo) verejnej správy a jej hlavných subsektorov;
 - ii) amortizácii dlhu;
 - iii) stratégii emisie dlhových nástrojov;
 - iv) ďalších tokoch, ktoré zvyšujú a znižujú dlh;
 - v) stave nedoplatkov a jeho predpokladanom vývoji;
- d) informácie o implementácii pomoci, ktorá už bola poskytnutá v rámci úveru na podporu Ukrajiny vrátane informácií o všetkých súvisiacich prípadoch vymáhania finančných prostriedkov;
- e) informácie o predpokladaných potrebách materiálnej vojenskej pomoci;

- f) na základe ukrajinského rozpočtu a predpokladaných potrieb materiálnej vojenskej pomoci očakávané potreby vonkajšieho financovania na obdobie, na ktoré sa daná ukrajinská stratégia financovania vzťahuje, vrátane rozpisu súm v uvedenom rozpočte, ktoré sú potrebné na ciele stanovené v článku 2 ods. 2; uvedený rozpis obsahuje hodnotu výrobkov obranného priemyslu, ktoré sa majú nakúpiť mimo Únie a Ukrajiny;
- g) záväzne prisľúbené a očakávané vonkajšie financovanie a materiálna vojenská pomoc v čase predloženia ukrajinskej stratégie financovania na obdobie, na ktoré sa daná ukrajinská stratégia financovania vzťahuje, vrátane rozpisu súm uvedeného vonkajšieho financovania, ktoré sa majú použiť v súlade s cieľmi stanovenými v článku 2 ods. 2;
- h) na základe informácií uvedených v písmenách f) a g) tohto odseku očakávanú medzeru vo vonkajšom financovaní, v súvislosti s ktorou Ukrajina žiada o pomoc v rámci úveru na podporu Ukrajiny na základe ukrajinskej stratégie financovania, vrátane rozpisu súm uvedenej medzery vo vonkajšom financovaní na ciele stanovené v článku 2 ods. 2, a
- i) na účely podpory viacročných výdavkov podľa kapitoly IV tohto nariadenia informácie o potenciálnych viacročných potrebách a zodpovedajúci rozpočet.

3. Ukrajina môže predložiť aktualizované ukrajinské stratégie financovania dovtedy, kým sa v rámci úveru na podporu Ukrajiny v súlade s článkom 8 nesprístupní maximálna suma úveru na podporu Ukrajiny uvedená v článku 4 ods. 1.

Článok 7

Posúdenie ukrajinskej stratégie financovania Komisiou

1. Komisia posúdi ukrajinskú stratégiu financovania predloženú v súlade s článkom 6 bez zbytočného odkladu.
2. Pri vykonávaní posúdenia uvedeného v odseku 1 Komisia úzko spolupracuje s Ukrajinou. Komisia môže predložiť pripomienky alebo požiadať o dodatočné informácie vrátane overenia informácií u členských štátov, tretích krajín a medzinárodných organizácií. Ukrajina poskytne všetky požadované dodatočné informácie a v prípade potreby môže ukrajinskú stratégiu financovania revidovať, a to aj po jej predložení.
3. Komisia posúdi ukrajinskú stratégiu financovania a posúdi najmä:
 - a) úplnosť, uskutočniteľnosť a súdržnosť ukrajinskej stratégie financovania so základnými predpokladmi;

- b) súlad informácií v ukrajinskej stratégii financovania s externými zdrojmi vrátane akýchkoľvek nedávnych preskúmaní MMF a informácií od platformy darcov pre Ukrajinu a kontaktnej skupiny pre obranu Ukrajiny;
 - c) súlad očakávanej medzery vo vonkajšom financovaní s týmto orientačným rozdelením úveru na podporu Ukrajiny:
 - i) 30 000 000 000 EUR na makrofinančnú pomoc v súlade s kapitolou III tohto nariadenia alebo na rozpočtovú pomoc vo forme úveru, ktorý sa má implementovať v rámci Nástroja pre Ukrajinu podľa kapitoly III nariadenia (EÚ) 2024/792;
 - ii) 60 000 000 000 EUR na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny v súlade s kapitolou IV tohto nariadenia;
 - d) splnenie základnej podmienky stanovenej v článku 5 ods. 1.
4. Ak Komisia posúdi ukrajinskú stratégiu financovania kladne, bezodkladne predloží návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady v súlade s článkom 8.
5. Ak Komisia posúdi ukrajinskú stratégiu financovania záporne, bezodkladne o tom informuje Ukrajinu, pričom uvedie dôvody svojho posúdenia. Záporné posúdenie nebráni Ukrajine predložiť revidovanú ukrajinskú stratégiu financovania.

6. Ak Komisia posudzuje aktualizáciu ukrajinskej stratégie financovania, uplatňuje sa tento článok.

Článok 8

Vykonávacie rozhodnutie Rady

1. Ak Komisia posúdi ukrajinskú stratégiu financovania alebo jej aktualizáciu kladne, predloží Rade návrh vykonávacieho rozhodnutia, ktorým sa finančná a hospodárska pomoc sprístupní.
2. Vykonávacím rozhodnutím Rady uvedeným v odseku 1 sa:
 - a) určí suma pomoci, ktorá sa má sprístupniť Ukrajine s cieľom pomôcť pri vykonávaní ukrajinskej stratégie financovania, vrátane sumy tejto pomoci dostupnej na:
 - i) rozpočtovú pomoc vo forme úveru, ktorý sa má implementovať podľa kapitoly III nariadenia (EÚ) 2024/792;
 - ii) makrofinančnú pomoc v súlade s kapitolou III tohto nariadenia;
 - iii) podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny v súlade s kapitolou IV tohto nariadenia;

- b) stanoví maximální počet a orientačná hodnota čiastkových platieb pomoci dostupnej na makrofinančnú pomoc v súlade s kapitolou III tohto nariadenia.
3. Pri určovaní súm úveru na podporu Ukrajiny, ktoré sa majú sprístupniť, sa musí:
- a) dodržať maximálna suma dostupná na úver na podporu Ukrajiny, stanovená v článku 4 ods. 1;
 - b) zohľadniť potreba zabezpečiť spravodlivé rozdelenie zaťaženia s inými darcami pri pokrývaní finančných potrieb Ukrajiny;
 - c) v prípade rozpočtovej pomoci určiť, do akej miery možno poskytnúť pravidelnú rozpočtovú pomoc vo forme úveru, ktorý sa má implementovať podľa kapitoly III nariadenia (EÚ) 2024/792, alebo vo vhodných prípadoch vo forme makrofinančnej pomoci v súlade s kapitolou III tohto nariadenia.
4. Rada prijme vykonávacie rozhodnutie uvedené v odseku 1 bez zbytočného odkladu.

Článok 9

Doplnkovosť a koordinácia

1. Pri implementácii úveru na podporu Ukrajiny Komisia úzko spolupracuje s Ukrajinou, členskými štátmi, príslušnými medzinárodnými subjektmi a darcami, ktorí podporujú Ukrajinu, najmä prostredníctvom platformy darcov pre Ukrajinu a kontaktnej skupiny pre obranu Ukrajiny, s cieľom zabezpečiť súdržný a konzistentný prístup zo strany tých, ktorí podporujú Ukrajinu, k riešeniu potrieb Ukrajiny v oblasti finančnej a hospodárskej pomoci. Komisia pritom využíva odborné znalosti ESVČ.
2. Články 5, 7, 13, 14 a 15 a článok 23 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia sa uplatňujú v súlade s rozhodnutím 2010/427/EÚ.

Kapitola III

Rozpočtová pomoc vo forme makrofinančnej pomoci

Článok 10

Účel

1. Makrofinančná pomoc prispieva k pokrytiu medzery Ukrajiny vo financovaní identifikovanej v kladne posúdennej ukrajinskej stratégii financovania.

2. Uvoľnenie makrofinančnej pomoci riadi Komisia na základe svojho posúdenia základnej podmienky stanovenej v článku 5 ods. 1 a uspokojivého plnenia politických podmienok zahrnutých v memorande o porozumení uvedenom v článku 11.

Článok 11

Memorandum o porozumení

1. Pokiaľ ide o schválené sumy makrofinančnej pomoci uvedené v článku 8 ods. 2 písm. a) bode ii), Komisia sa s Ukrajinou dohodne na politických podmienkach, s ktorými má byť makrofinančná pomoc spojená. Uvedené politické podmienky sa stanovia v memorande o porozumení.
2. Politické podmienky zahŕňajú pevné a ambiciózne reformné záväzky vrátane tých, ktoré sú zamerané najmä na posilnenie mobilizácie príjmov na podporu finančných potrieb Ukrajiny a na riešenie základných príčin korupcie vo verejných financiách, a to aj prostredníctvom zlepšenia udržateľnosti a kvality verejných výdavkov a zvýšenia efektívnosti, transparentnosti a zodpovednosti systémov riadenia verejných financií. V relevantných prípadoch musia byť tieto záväzky v súlade s akýmkoľvek programom, ktorý má Ukrajina s MMF, a vo vhodných prípadoch presahujú jeho rámec. Komisia pravidelne monitoruje pokrok pri plnení záväzkov.

3. Komisia schváli podpísanie memoranda o porozumení a jeho zmien prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 27 ods. 3.

Kapitola IV

Pomoc na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny

Článok 12

Účel

1. Cieľom pomoci na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny je umožniť Ukrajine uskutočniť naliehavé a veľké verejné investície na podporu ukrajinského obranného priemyslu a jeho integrácie s európskym obranným priemyslom v reakcii na súčasnú krízovú situáciu a v nadväznosti na ňu. Uvedená pomoc prispeje najmä k rekonštrukcii, obnove a modernizácii ukrajinskej obrannej technologickej a priemyselnej základne s cieľom zvýšiť pripravenosť jej obranného priemyslu, pričom sa zohľadní jej postupná budúca integrácia s európskou obrannou technologickou a priemyselnou základňou a podporí sa včasná dostupnosť výrobkov obranného priemyslu a iných výrobkov na obranné účely prostredníctvom spolupráce medzi Úniou a Ukrajinou.

2. Činnosti, výdavky a opatrenia na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny sa týkajú výrobkov obranného priemyslu alebo iných výrobkov na obranné účely a ich cieľom je:
- a) zrýchliť prispôsobenie ukrajinského obranného priemyslu štrukturálnym zmenám, a to aj vytváraním a zvyšovaním jeho výrobných kapacít, ako aj súvisiacich podporných činností;
 - b) zlepšiť včasnú dostupnosť výrobkov obranného priemyslu alebo iných výrobkov na obranné účely pre Ukrajinu, a to aj skrátením času ich dodania, rezerváciou výrobných slotov alebo vytváraním zásob výrobkov obranného priemyslu alebo iných výrobkov na obranné účely, medziproduktov alebo surovín, alebo
 - c) posilniť cezhraničnú spoluprácu medzi európskou obrannou technologickou a priemyselnou základňou a ukrajinskou obrannou technologickou a priemyselnou základňou so zreteľom na potreby Ukrajiny v oblasti posilnenia obranného priemyslu a obstarávania v oblasti obrany, ktorá umožňuje zameniteľnosť výrobkov obranného priemyslu alebo iných výrobkov na obranné účely vyrobených ukrajinským obranným priemyslom a európskym obranným priemyslom.

Článok 13
Oprávnenosť

1. Činnosti, výdavky a opatrenia na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny súvisiace s výrobkami obranného priemyslu a inými výrobkami na obranné účely sú oprávnené na pomoc za predpokladu, že spĺňajú podmienky oprávnenosti stanovené v tomto článku.
2. Výrobky obranného priemyslu patria do jednej z týchto kategórií:
 - a) prvá kategória: munícia a riadené strely; delostrelecké systémy vrátane spôsobilostí na presné zásahy v tyle nepriateľa; pozemné bojové spôsobilosti a ich podporné systémy vrátane vybavenia vojakov a pechotných zbraní; malé drony (trieda NATO 1) a súvisiace protidronové systémy; ochrana kritickej infraštruktúry; kybernetická oblasť; a vojenská mobilita vrátane protimobility;
 - b) druhá kategória: systémy protivzdušnej a protiraketovej obrany; námorné hladinové a podmorské spôsobilosti; iné drony než malé drony (triedy NATO 2 a 3) a súvisiace protidronové systémy; strategickí poskytovatelia, ako sú okrem iného strategická letecká preprava, tankovanie vzduch-vzduch, systémy C4ISTAR ako aj vesmírne prostriedky a služby; ochrana vesmírnych prostriedkov; umelá inteligencia a elektronický boj.

3. Činnosti, výdavky a opatrenia na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny súvisiace s výrobkami obranného priemyslu alebo inými výrobkami na obranné účely nesmú byť v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov stanovenými v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (ďalej len „SZBP“) podľa hlavy V Zmluvy o EÚ vrátane dodržiavania zásady dobrých susedských vzťahov alebo s cieľmi stanovenými v článku 2 tohto nariadenia.
4. Výrobky obranného priemyslu sa vyrábajú v súlade s týmito podmienkami:
 - a) výrobcovia a subdodávatelia zapojení do výroby výrobkov obranného priemyslu musia byť usadení a mať svoje výkonné riadiace štruktúry v Únii, v štáte EZVO, ktorý je členom EHP, alebo na Ukrajine. Nesmú podliehať kontrole zo strany tretej krajiny, ktorá nie je štátom EZVO, ktorý je členom EHP, ani Ukrajiny, ani zo strany iného subjektu z tretej krajiny, ktorý nie je usadený v Únii, v štáte EZVO, ktorý je členom EHP, alebo na Ukrajine;

- b) odchylné od písmena a) s cieľom zohľadniť priemyselnú spoluprácu s partnermi z krajín mimo Únie sú výrobky obranného priemyslu, ktoré zahŕňajú subdodávateľa zapojeného do výroby, ktorému je pridelených 15 % až 35 % hodnoty zákazky a ktorý nie je usadený ani nemá výkonné riadiace štruktúry v Únii, v štáte EZVO, ktorý je členom EHP, ani na Ukrajine, oprávnené za predpokladu, že je splnená aspoň jedna z týchto podmienok:
- i) priamy zmluvný vzťah týkajúci sa výrobku obranného priemyslu vznikol medzi výrobcom a uvedeným subdodávateľom pred 28. májom 2025 alebo
 - ii) výrobca sa zaväzuje, že do dvoch rokov preskúma uskutočniteľnosť nahradenia vstupu, ktorý poskytol uvedený subdodávateľ, alternatívnym vstupom, ktorý je bez obmedzení, s pôvodom v Únii, v štáte EZVO, ktorý je členom EHP, alebo na Ukrajine, a ktorý spĺňa technické a časové požiadavky;

- c) odchylné od písmena a) tohto odseku sú výrobky obranného priemyslu, do výroby ktorých sú zapojení výrobcovia alebo subdodávatelia usadení v Únii a kontrolovaní inou treťou krajinou, ktorá nie je štátom EZVO, ktorý je členom EHP, ani Ukrajinou, alebo inými subjektom z tretej krajiny, ktorý nie je usadený v Únii, v štáte EZVO, ktorý je členom EHP, ani na Ukrajine, oprávnené, ak bol uvedený výrobca alebo subdodávateľ podrobený preverovaniu v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452²⁵ a v prípade potreby primeraným zmierňujúcim opatreniam alebo, ak uvedený výrobca alebo subdodávateľ poskytuje záruky v súlade s písmenom d) tohto odseku, overené členským štátom, v ktorom je usadený;
- d) záruky uvedené v písmene c) tohto odseku poskytujú uistenia, že účasť výrobcu alebo subdodávateľa na výrobe výrobku obranného priemyslu nie je v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov stanovenými v rámci SZBP podľa hlavy V Zmluvy o EÚ; v uvedených zárukách sa najmä odôvodní, že na účely činností, výdavkov a opatrení sú zavedené opatrenia, ktorými sa zabezpečuje, že:
 - i) kontrola nad výrobcom alebo subdodávateľom sa nevykonáva spôsobom, ktorý potláča alebo obmedzuje jeho schopnosť vykonávať podporované činnosti, výdavky a opatrenia, a

²⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452 z 19. marca 2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie (Ú. v. EÚ L 79I, 21.3.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

- ii) nepridruženej tretej krajine alebo subjektu z nepridruženej tretej krajiny sa zabráni v prístupe k utajovaným skutočnostiam alebo citlivým informáciám týkajúcim sa vyrábaného výrobku a zamestnanci alebo iné osoby zapojené do výroby daného výrobku majú vo vhodných prípadoch národnú bezpečnostnú previerku vydanú členským štátom v súlade s jeho vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi;
- e) infraštruktúra, zariadenia, prostriedky a zdroje výrobcov a subdodávateľov zapojených do výroby výrobkov obranného priemyslu sa musia nachádzať na území členského štátu, štátu EZVO, ktorý je členom EHP, alebo Ukrajiny; ak výrobcovia alebo subdodávatelia zapojení do výroby výrobkov obranného priemyslu nemajú ľahko dostupné alternatívy alebo príslušnú infraštruktúru, zariadenia, prostriedky a zdroje na území členského štátu, štátu EZVO, ktorý je členom EHP, alebo Ukrajiny, môžu používať svoju infraštruktúru, zariadenia, prostriedky a zdroje, ktoré sa nachádzajú alebo ktoré sú držané mimo tohto územia za predpokladu, že takéto použitie nie je v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov;

- f) výrobcovia a subdodávateľia zapojení do výroby výrobkov obranného priemyslu sa môžu považovať za výrobcov a subdodávateľov, ktorí spĺňajú podmienky oprávnenosti uvedené v tomto odseku, ak spĺňajú rovnocenné podmienky podľa nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1092²⁶, (EÚ) 2021/697²⁷, (EÚ) 2023/1525²⁸ alebo (EÚ) 2023/2418²⁹ alebo podľa nariadenia (EÚ) 2025/1106 a za predpokladu, že žiadne následné zmeny nespochybňujú splnenie týchto podmienok;
- g) náklady na komponenty s pôvodom mimo Únie, štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, a Ukrajiny nesmú byť vyššie než 35 % odhadovaných nákladov na komponenty výrobku obranného priemyslu; žiadny komponent nesmie pochádzať z tretej krajiny, ktorá koná v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov;

²⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1092 z 18. júla 2018, ktorým sa zriaďuje Program rozvoja európskeho obranného priemyslu zameraný na podporu konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity obranného priemyslu Únie (Ú. v. EÚ L 200, 7.8.2018, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

²⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1092 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

²⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1525 z 20. júla 2023 o podpore výroby munície (Ú. v. EÚ L 185, 24.7.2023, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

²⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2418 z 18. októbra 2023 o zriadení nástroja na posilnenie európskeho obranného priemyslu prostredníctvom spoločného obstarávania (EDIRPA) (Ú. v. EÚ L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

- h) v prípade výrobkov obranného priemyslu súvisiacich s druhou kategóriou, ako sa uvádza v odseku 2 písm. b) tohto článku, majú výrobcovia možnosť rozhodnúť bez obmedzení uložených tretími krajinami alebo subjektmi z tretích krajín o vymedzení, úprave a vývoji konštrukčného návrhu obstarávaného výrobku obranného priemyslu vrátane právomoci nahradiť alebo odstrániť komponenty, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia uložené tretími krajinami alebo subjektmi z tretích krajín.

Na účely prvého pododseku tohto odseku sa za „subdodávateľa zapojeného do výroby výrobkov obranného priemyslu“ považuje akýkoľvek právny subjekt, ktorý poskytuje kriticky dôležitý vstup s jedinečnými vlastnosťami nevyhnutnými pre fungovanie výrobku obranného priemyslu, ktorému je pridelených aspoň 15 % hodnoty zákazky a ktorý potrebuje prístup k utajovaným skutočnostiam na účely plnenia zmluvy.

- 5. Odchyľne od odsekov 2 a 4 a pri plnom rešpektovaní odseku 3, ak je dodanie daného výrobku obranného priemyslu naliehavo potrebné v dôsledku útočnej vojny Ruska proti Ukrajine, obstarávanie výrobku obranného priemyslu, ktorý nespĺňa jednu alebo viacero podmienok stanovených v odsekoch 2 a 4, je oprávnené na finančnú pomoc podľa tejto kapitoly za predpokladu, že:

- a) neexistuje alebo nie je k dispozícii v požadovanom rozsahu rovnocenný výrobok, ktorým sa rieši uvedená naliehavá potreba, ktorý spĺňa podmienky stanovené v odsekoch 2 a 4 a ktorého čas dodania zodpovedá naliehavosti situácie a bezprostredným operačným potrebám Ukrajiny, alebo

- b) čas dodania takéhoto výrobku obranného priemyslu je výrazne kratší ako v prípade výrobku obranného priemyslu, ktorý by spĺňal podmienky stanovené v odsekoch 2 a 4 tohto článku, a to aj vtedy, ak by sa na tento výrobok obranného priemyslu vzťahovala prioritná žiadosť uvedená v článku 19.

V takom prípade Ukrajina poskytne informácie, ktoré má primerane k dispozícii a ktoré preukazujú, že podmienky na uplatnenie tejto výnimky sú splnené. Komisia po konzultácii s expertnou skupinou uvedenou v článku 15 bez zbytočného odkladu skontroluje uvedené informácie.

Obstarávanie výrobkov obranného priemyslu od výrobcov usadených v tretích krajinách, ktoré nie sú štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, ani Ukrajinou, sa uskutoční len vtedy, ak za podmienok stanovených v prvom pododseku písm. a) a b) nie sú v Únii, v štátoch EZVO, ktoré sú členmi EHP, a na Ukrajine k dispozícii žiadne iné alternatívy. V súvislosti s prvým pododsekom písm. a) a b) tieto informácie zahŕňajú právny záväzok dodržania času dodania.

Komisia schváli výnimky uvedené v tomto odseku prostredníctvom vykonávacích aktov, pričom koná v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 27 ods. 3.

6. Zúčastnené členské štáty v príslušných prípadoch zabezpečia, aby postupy obstarávania a zákazky na iné výrobky na obranné účely, ktoré sú výsledkom obstarávania a ktoré získali podporu v rámci úveru na podporu Ukrajiny, obsahovali primerané podmienky oprávnenosti na ochranu bezpečnostných a obranných záujmov Únie a jej členských štátov.

7. Odchyľne od odseku 4 sa príspevky v súľade s odsekom 8 písm. e) použijú v súľade s podmienkami oprávnenosti dotknutého programu Únie.
8. Činnosti, výdavky a opatrenia súvisiace s výrobkami obranného priemyslu alebo inými výrobkami na obranné účely sa vykonávajú v súľade s niektorým z týchto spôsobov vykonávania:
 - a) obstarávania realizované Ukrajinou pod podmienkou, že obstarávanie a dodanie potvrdí Komisia alebo zúčastnené členské štáty; Ukrajina je zodpovedná za takéto obstarávania v súľade s ukrajinským právom, pričom potvrdenie Komisiou alebo zúčastnenými členskými štátmi zahŕňa kontroly vzoriek zmluvnej dokumentácie, faktúr a osvedčení o dodaní, fyzické kontroly dodávateľov a fyzické overovanie dodávok;
 - b) obstarávania realizované Ukrajinou, ktoré sú spoločným obstarávaním v súľade s nariadením (EÚ) 2025/1106;
 - c) dohody medzi Ukrajinou a členskými štátmi alebo Európskou obrannou agentúrou (ďalej len „EDA“);
 - d) dohody o obstarávaní medzi Ukrajinou a medzinárodnými alebo medzivládnyimi organizáciami alebo

- e) príspevky Ukrajiny do Nástroja na podporu Ukrajiny zriadeného nariadením (EÚ) 2025/2643, do investičného rámca pre Ukrajinu zriadeného nariadením (EÚ) 2024/792 pre položky s dvojakým použitím alebo do iných programov Únie.

Činnosti, výdavky a opatrenia súvisiace s inými výrobkami na obranné účely sa môžu vykonávať aj prostredníctvom obstarávaní realizovaných Ukrajinou v prípade obstarávaní s hodnotou nižšou ako 7 000 000 EUR za predpokladu, že je zabezpečené správne finančné riadenie a ochrana finančných záujmov Únie.

9. Zmluvy uzatvorené Ukrajinou a týkajúce sa obstarávaní, dohôd alebo príspevkov uvedených v odseku 8 sú oprávnené, ak boli podpísané po 14. januári 2026, a to pod podmienkou, že sú v súlade s týmto článkom.
10. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 26 s cieľom doplniť toto nariadenie rozšírením oprávnenosti tak, aby zahŕňala aj tretie krajiny, ktoré nie sú štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, ani Ukrajinou a ktoré nekonajú v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov, za predpokladu, že uvedené tretie krajiny uzatvorili dohodu s Úniou v súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2025/1106. V každom delegovanom akte sa pre každú z dotknutých tretích krajín určí, na ktorý z výrobkov obranného priemyslu sa toto ustanovenie uplatňuje. Po nadobudnutí účinnosti delegovaného aktu sa tretia krajina považuje za zahrnutú medzi štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, a Ukrajinu na účely článku 13 ods. 4, pokiaľ ide o výrobky obranného priemyslu.

11. Bez ohľadu na odsek 10 môže Rada na návrh Komisie prijať vykonávací akt s cieľom určiť, že tretia krajina, ktorá nie je štátom EZVO, ktorý je členom EHP, ani Ukrajinou a ktorá nekoná v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov a ktorá neuzavrela dohodu s Úniou v súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2025/1106, spĺňa tieto kumulatívne podmienky:
- a) tretia krajina sa zaviazala poskytnúť spravodlivý a primeraný finančný príspevok na náklady vyplývajúce z pôžičky, ktorý je úmerný hodnote zákaziek zadáných subjektom usadeným v danej tretej krajine; takýto príspevok má formu hotovosti na subvenciu na náklady na prijaté úvery a pôžičky na základe dohody o príspevku medzi danou treťou krajinou a Úniou; predstavuje vonkajšie pripísané príjmy v súlade s článkom 21 ods. 2 písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509;
 - b) tretia krajina uzavrela s Úniou partnerstvo v oblasti bezpečnosti a obrany a
 - c) tretia krajina poskytuje Ukrajine významnú finančnú a vojenskú podporu.

Vo vykonávacom akte Rady sa pre každú z dotknutých tretích krajín určí, na ktoré výrobky obranného priemyslu sa má toto ustanovenie uplatňovať, pričom sa zohľadnia podmienky tohto odseku.

Po nadobudnutí účinnosti vykonávacieho aktu Rady sa daná tretia krajina považuje za zahrnutú medzi štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, a Ukrajinu na účely článku 13 ods. 4, pokiaľ ide o uvedené výrobky obranného priemyslu.

Rada môže kvalifikovanou väčšinou zmeniť návrh Komisie a zmenené znenie prijať prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia.

Článok 14

Harmonogramy pre výrobky

1. Pokiaľ ide o schválené sumy pomoci na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny, ako sa uvádza v článku 8 ods. 2 písm. a) bode iii), Ukrajina vypracuje harmonogram pre každú činnosť, výdavok alebo opatrenie súvisiace s výrobkom obranného priemyslu alebo iným výrobkom na obranné účely, pre ktoré má v úmysle požiadať o pomoc. Uvedený harmonogram obsahuje:
 - a) opis výrobku obranného priemyslu alebo iného výrobku na obranné účely a
 - b) informácie o súlade s článkom 13.

2. Ukrajina prekonzultuje harmonogram s Komisiou s cieľom zabezpečiť súlad s článkom 13. Ak Ukrajina neurčí spôsob vykonávania v súlade s článkom 13 ods. 8 alebo ak sa Komisia domnieva, že alternatívny spôsob vykonávania je hospodárnejší, efektívnejší alebo účinnejší, Komisia môže Ukrajine navrhnúť spôsob vykonávania. Pri navrhovaní najvhodnejšieho spôsobu vykonávania Ukrajine Komisia zohľadní včasnosť dodania príslušného výrobku obranného priemyslu alebo výrobku na obranné účely, vykonania príslušnej činnosti, výdavku alebo opatrenia, dostupné ceny, minulé skúsenosti s týmto spôsobom vykonávania a v odôvodnených prípadoch minulé skúsenosti s výrobcami v rámci tohto spôsobu vykonávania. Pri určovaní toho, či je alternatívna metóda vykonávania hospodárnejšia alebo pri posudzovaní dostupných cien Komisia zohľadní akékoľvek spolufinancovanie, ktoré majú poskytnúť členské štáty.
3. Odchylne od odseku 1 tohto článku sa od Ukrajiny nevyžaduje, aby vypracovala harmonogram vykonávania v súlade s článkom 13 ods. 8 prvým pododsekom písm. e).

Článok 15

Expertná skupina pre kapacity obranného priemyslu Ukrajiny

1. Na podporu vykonávania pomoci na podporu kapacít ukrajinského obranného priemyslu zriadi Komisia expertnú skupinu pre kapacity obranného priemyslu Ukrajiny.

2. Expertná skupina pre kapacity obranného priemyslu Ukrajiny zahŕňa okrem zástupcov Komisie, ESVČ a EDA aj zástupcov zúčastnených členských štátov a štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP. Tretie krajiny uvedené v článku 13 ods. 10 môžu vymenovať svojich zástupcov. Ukrajina sa pozýva na zasadnutia expertnej skupiny pre kapacity obranného priemyslu Ukrajiny podľa potreby.
3. Expertná skupina pre kapacity obranného priemyslu Ukrajiny poskytuje poradenstvo, odborné znalosti a podporu, pokiaľ ide o výrobky obranného priemyslu a iné výrobky na obranné účely, spôsob vykonávania, výnimky podľa článku 13 ods. 5 a harmonogramy týkajúce sa výrobkov.

Článok 16

Správa pomoci na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny

Ukrajina otvorí osobitný účet výlučne na účely riadenia finančnej a hospodárskej pomoci prijatej na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny. V súvislosti s uvedeným účtom sa uplatňujú tieto pravidlá:

- a) z uvedeného účtu sa uhrádzajú všetky platby vyplývajúce zo zmlúv alebo dohôd, o ktoré sa žiada v súvislosti s pomocou na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny;
- b) Komisii sa udelia práva na monitorovanie uvedeného účtu;

- c) Ukrajina predkladá Komisii mesačnú správu, ktorú predloží do 10 pracovných dní po skončení každého mesiaca a ktorá obsahuje tieto informácie:
- i) dátum a sumu každej platby vykonanej z účtu počas predchádzajúceho mesiaca;
 - ii) meno príjemcu každej platby;
 - iii) opis účelu každej platby a toho, ako súvisí so zmluvami alebo s dohodami predloženými v žiadostiach o finančné prostriedky;
 - iv) akékoľvek ďalšie informácie, ktoré môže Komisia odôvodnene požadovať.

Článok 17

Monitorovanie vykonávania

1. Komisia v súlade s týmto článkom monitoruje vykonávanie pomoci na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny, a to predovšetkým aj dodávky výrobkov.
2. V prípade obstarávaní realizovaných Ukrajinou v súlade s článkom 13 ods. 8 prvým pododsekom písm. a), ktoré Komisia potvrdzuje, Komisia použije proces potvrdzovania, ktorý je v ňom uvedený.

3. V prípade obstarávaní realizovaných Ukrajinou v súlade s článkom 13 ods. 8 prvým pododsekom písm. a), ktoré potvrdzujú zúčastnené členské štáty, daný zúčastnený členský štát monitoruje vykonávanie obstarávania a dodávky v súlade s uvedeným ustanovením a podáva o tom správy Komisii.
4. V prípade obstarávaní realizovaných Ukrajinou v súlade s článkom 13 ods. 8 prvým pododsekom písm. b) zúčastnené členské štáty, ktoré sú súčasťou takéhoto spoločného obstarávania, monitorujú vykonávanie obstarávania a dodávky a podávajú o tom správy Komisii. Ak v kontexte spoločného obstarávania podľa nariadenia (EÚ) 2025/1106 nezúčastnený členský štát súhlasí s tým, že bude viazaný pravidlami oprávnenosti stanovenými v tomto nariadení a že ich bude uplatňovať, zabezpečuje ochranu finančných záujmov Únie a je verejným obstarávateľom, ktorý koná v mene ostatných krajín, Ukrajina má povinnosť ako podmienku účasti uvedeného nezúčastneného členského štátu vyžadovať, aby monitoroval realizáciu predmetného obstarávania a dodanie tovaru a aby o tom podával správy Komisii.

5. V prípade dohôd medzi Ukrajinou a zúčastnenými členskými štátmi v súlade s článkom 13 ods. 8 prvým pododsekom písm. c) zúčastnený členský štát monitoruje vykonávanie dohody a dodávky a podáva o tom správy Komisii. V prípade dohôd medzi Ukrajinou a nezúčastnenými členskými štátmi v súlade s článkom 13 ods. 8 prvým pododsekom písm. c) Ukrajina zahrnie do takýchto dohôd povinnosti príslušného nezúčastneného členského štátu byť viazaný pravidlami oprávnenosti stanovenými v tomto nariadení a uplatňovať ich s cieľom zabezpečiť ochranu finančných záujmov Únie a monitorovať vykonávanie dohody a jej plnenie a podávať o tom správy Komisii.
6. V prípade dohôd medzi Ukrajinou a EDA v súlade s článkom 13 ods. 8 prvým pododsekom písm. c) EDA monitoruje vykonávanie dohody a dodávky a podáva o tom správy Komisii.
7. V prípade dohôd o obstarávaní medzi Ukrajinou a medzinárodnými alebo medzivládnyimi organizáciami v súlade s článkom 13 ods. 8 prvým pododsekom písm. d) Ukrajina zahrnie do takýchto dohôd o obstarávaní povinnosti príslušných medzinárodných alebo medzivládnych organizácií monitorovať vykonávanie obstarávania a dodávky a podávať o tom správy Komisii.

8. Odseky 1 až 7 tohto článku sa nevzťahujú na obstarávania realizované Ukrajinou v súlade s článkom 13 ods. 8, pokiaľ ide o činnosti, výdavky a opatrenia súvisiace s inými výrobkami na obranné účely v hodnote nižšej ako 7 000 000 EUR. Ukrajina však pravidelne podáva Komisii správy o tom, ako monitoruje vykonávanie týchto obstarávaní a dodávky. Komisia vykonáva kontroly na základe rizika.
9. Ak Ukrajina Komisii oznámi neplnenie zmluvy alebo dohody v súlade s článkom 20 ods. 2 písm. g) alebo sa Komisia dozvie o nedodaní výrobkov podľa tohto článku alebo o nepoužití finančných prostriedkov na účte uvedenom v článku 16, Komisia sa s Ukrajinou dohodne na zmene účelu použitia týchto finančných prostriedkov v súlade s týmto nariadením.

Článok 18

Zmeny rámcových dohôd alebo zmlúv

1. Ak sa činnosti, výdavky a opatrenia súvisiace s výrobkami obranného priemyslu vykonávajú v rámci Únie spôsobmi uvedenými v článku 13 ods. 8 prvom pododseku písm. b) alebo c), pravidlá stanovené v odsekoch 2 až 4 tohto článku sa uplatňujú na existujúcu rámcovú dohodu alebo zmluvu, ktorej predmetom je nákup výrobkov obranného priemyslu, ktorá sa používa pri uvedenom spôsobe vykonávania a v ktorej sa nestanovuje možnosť jej podstatnej zmeny. Pri uplatňovaní odsekov 2 a 3 tohto článku musí verejný obstarávateľ, ktorý dotknutú rámcovú dohodu alebo zmluvu uzavrel, získať predchádzajúci súhlas podniku, s ktorým uvedenú rámcovú dohodu alebo zmluvu uzavrel.

2. Verejný obstarávateľ zúčastneného členského štátu môže zmeniť existujúcu rámcovú dohodu alebo zmluvu o výrobkoch obranného priemyslu s cieľom pridať Ukrajinu ako zmluvnú stranu uvedenej rámcovej dohody alebo zmluvy, ak bola táto rámcová dohoda alebo zmluva uzavretá s podnikom, ktorý spĺňa kritériá rovnocenné s kritériami stanovenými v článku 13 ods. 4 a 5 tohto nariadenia.
3. Odchyľne od článku 29 ods. 2 tretieho pododseku smernice 2009/81/ES môže verejný obstarávateľ zúčastneného členského štátu vykonať podstatné zmeny množstiev stanovených v rámcovej dohode alebo zmluve, ktorých odhadovaná hodnota presahuje prahové hodnoty stanovené v článku 8 smernice 2009/81/ES, ak sa táto rámcová dohoda alebo zmluva uzavrela s podnikom, ktorý spĺňa kritériá rovnocenné s kritériami stanovenými v článku 13 ods. 4 a 5 tohto nariadenia, a pokiaľ je táto zmena nevyhnutne potrebná na uplatňovanie odseku 2 tohto článku.
4. Ak zmluva zahŕňa doložku o indexácii, na účely výpočtu hodnoty uvedenej v odseku 3 je referenčným bodom aktualizovaná hodnota.
5. Verejný obstarávateľ, ktorý zmenil rámcovú dohodu alebo zmluvu v prípadoch uvedených v odseku 2 alebo odseku 3 tohto článku, uverejní na tento účel oznámenie v *Úradnom vestníku Európskej únie* v súlade s článkom 32 smernice 2009/81/ES.

6. V prípadoch uvedených v odsekoch 2 a 3 sa medzi verejnými obstarávateľmi, ktorí sú zmluvnými stranami rámcovej dohody alebo zmluvy, uplatňuje zásada rovnakých práv a povinností, najmä pokiaľ ide o náklady na dodatočné obstarané množstvá.

Článok 19

Dobrovoľné uprednostnenie výrobkov obranného priemyslu

1. Výlučne na účely tohto nariadenia a v prípade, že Ukrajina čelí závažným ťažkostiam pri zadávaní alebo plnení zákazky na dodávku výrobkov obranného priemyslu, ktoré sú naliehavo potrebné a spĺňajú požiadavky oprávnenosti stanovené v článku 13 ods. 4 alebo 5, hospodársky subjekt spolu so zúčastneným členským štátom, na území ktorého sa nachádza jeho výrobná prevádzka, môžu spoločne predložiť Komisii žiadosť o vydanie prioritizačného opatrenia s cieľom uprednostniť určitú objednávku takýchto výrobkov vyrábaných týmto hospodárskym subjektom.
2. Spoločná žiadosť uvedená v odseku 1 musí obsahovať tieto prvky:
 - a) pôvodnú žiadosť Ukrajiny;
 - b) zoznam výrobkov, na ktoré sa má prioritizačné opatrenie vzťahovať, ich špecifikácie a množstvá, v ktorých sa majú dodať;
 - c) lehoty, v ktorých sa výrobky obranného priemyslu majú dodať;

- d) dôkaz o tom, že hospodársky subjekt nemôže žiadosti Ukrajiny uvedenej v písmene a) vyhovieť bez prioritizačného opatrenia a
 - e) uvedenie spravodlivej a primeranej ceny, za ktorú by sa mohlo prioritizačné opatrenie zadať, ako aj prvky odôvodňujúce túto cenu.
3. Po doručení žiadosti uvedenej v odseku 1 Komisia túto žiadosť posúdi bez zbytočného odkladu.
4. Komisia pri posúdení uvedenom v odseku 3 vychádza z objektívnych, faktických, merateľných a podložených údajov s cieľom určiť, či je takéto uprednostnenie nevyhnutné na riešenie závažných ťažkostí uvedených v odseku 1.
5. Ak sa v posúdení uvedenom v odseku 3 dospeje k záveru, že uprednostnenie je nevyhnutné, Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu prijme prioritizačné opatrenie, v ktorom stanoví:
- a) právny základ prioritnej žiadosti, ktorú má hospodársky subjekt splniť;
 - b) zoznam výrobkov, na ktoré sa prioritná žiadosť vzťahuje, ich špecifikácie a množstvá, v ktorých sa majú dodať;
 - c) lehoty, v rámci ktorých sa má prioritná žiadosť vybaviť;

- d) prijímateľov prioritnej žiadosti;
- e) rozsah zmluvných záväzkov, pred ktorými má prioritná žiadosť prednosť;
- f) výnimky zo zmluvnej zodpovednosti za podmienok stanovených v odseku 7 a
- g) sankcie stanovené v odsekoch 12 až 18 za nedodržanie povinností vyplývajúcich z uvedeného vykonávacieho aktu.

Vykonávací akt uvedený v prvom pododseku tohto odseku sa prijíma v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 27 ods. 3.

6. Priorizačné opatrenie uvedené v odseku 5:

- a) sa zadá za spravodlivú a primeranú cenu, pričom sa primerane zohľadnia alternatívne náklady hospodárskeho subjektu pri plnení priorizačného opatrenia v porovnaní s existujúcimi zmluvnými záväzkami, a
- b) má prednosť pred akýmikoľvek zmluvnými záväzkami podľa súkromného alebo verejného práva týkajúcimi sa výrobkov obranného priemyslu, na ktoré sa vzťahuje priorizačné opatrenie, za podmienok stanovených vo vykonávacom akte uvedenom v odseku 5.

7. Hospodársky subjekt, na ktorý sa vzťahuje prioritizačné opatrenie podľa odseku 5, nie je zodpovedný za žiadne porušenie zmluvnej povinnosti, ktoré sa riadi právom zúčastneného členského štátu, za predpokladu, že:
- a) porušenie zmluvného záväzku je nevyhnutne potrebné na dodržanie požadovaného uprednostnenia;
 - b) bol dodržaný vykonávací akt uvedený v odseku 5 a
 - c) účelom žiadosti uvedenej v odseku 1 nebolo len nenáležite sa vyhnúť predchádzajúcej povinnosti plnenia podľa súkromného alebo verejného práva.
8. Hospodársky subjekt, na ktorý sa vzťahuje prioritizačné opatrenie, môže požiadať Komisiu, aby zmenila vykonávací akt uvedený v odseku 5, ak to považuje za riadne odôvodnené na základe jedného z týchto dôvodov:
- a) hospodársky subjekt nie je schopný vykonať prioritizačné opatrenie z dôvodu nedostatočnej výrobnnej spôsobilosti alebo výrobnnej kapacity, a to ani v rámci preferenčného vybavenia žiadosti;
 - b) dokončenie prioritizačného opatrenia by pre hospodársky subjekt predstavovalo neprimerané hospodárske zaťaženie a spôsobilo by mu mimoriadne ťažkosti.

9. Hospodársky subjekt poskytne všetky relevantné a podložené informácie, ktoré Komisii umožnia posúdiť opodstatnenosť žiadosti o zmenu uvedenej v odseku 8.
10. Na základe preskúmania dôvodov a dôkazov, ktoré hospodársky subjekt poskytol, môže Komisia po konzultácii a predchádzajúcom súhlase zúčastneného členského štátu, na území ktorého sa príslušná výrobná prevádzka dotknutého hospodárskeho subjektu nachádza, zmeniť svoj vykonávací akt s cieľom čiastočne alebo úplne oslobodiť dotknutý hospodársky subjekt od jeho povinností podľa tohto článku.
11. Ak hospodársky subjekt po tom, ako výslovne súhlasil s uprednostnením objednávok požadovaných Komisiou, úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti nesplní povinnosť uprednostniť tieto objednávky, uložia sa mu pokuty stanovené v odsekoch 12 až 18 s výnimkou prípadov, keď:
 - a) tento hospodársky subjekt nie je schopný splniť prioritnú žiadosť z dôvodu nedostatočnej výrobnnej spôsobilosti alebo výrobnnej kapacity alebo z technických dôvodov alebo
 - b) realizovanie alebo vybavenie žiadosti by pre hospodársky subjekt predstavovalo neprimerané hospodárske zaťaženie a spôsobilo by mu mimoriadne ťažkosti vrátane významných rizík súvisiacich s kontinuitou činností.

Príjmy z pokút predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 na program vonkajšej pomoci, v rámci ktorého je Ukrajina oprávnená.

12. Ak to Komisia považuje za potrebné a primerané, môže prostredníctvom vykonávacích aktov uložiť hospodárskym subjektom pokuty nepresahujúce 300 000 EUR, ak hospodársky subjekt úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti nedodrží povinnosť splniť prioritnú žiadosť podľa tohto článku.

Vykonávacie akty uvedené v prvom pododseku tohto odseku sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 27 ods. 3.

13. Pred prijatím rozhodnutia podľa odseku 12 Komisia poskytne dotknutému hospodárskemu subjektu príležitosť na vypočutie v súlade s odsekom 15. Komisia na účely stanovenia toho, či sa pokuty považujú za nevyhnutné a primerané, zohľadní akékoľvek riadne odôvodnenie, ktoré predloží hospodársky subjekt.
14. Pri stanovovaní výšky pokuty Komisia zohľadní povahu, závažnosť a trvanie porušenia vrátane toho, či hospodársky subjekt čiastočne splnil prioritnú objednávku alebo prioritnú žiadosť.

15. Pred prijatím rozhodnutia podľa odseku 12 Komisia zabezpečí, aby dotknuté hospodárske subjekty dostali príležitosť predložiť pripomienky k:
- a) predbežným zisteniam Komisie vrátane akejkoľvek záležitosti, v súvislosti s ktorou Komisia vzniesla námietky;
 - b) opatreniam, ktoré Komisia prípadne zamýšľa prijať vzhľadom na predbežné zistenia podľa písmena a) tohto odseku.
16. Dotknuté hospodárske subjekty môžu Komisii predložiť svoje pripomienky k predbežným zisteniam Komisie v lehote, ktorú stanoví Komisia vo svojich predbežných zisleniach a ktorá nesmie byť kratšia ako 14 pracovných dní.
17. Komisia pri ukladaní pokút vychádza len z námietok, ku ktorým sa dotknuté hospodárske subjekty mohli vyjadriť.

18. Ak Komisia informovala dotknuté hospodárske subjekty o svojich predbežných zisteniach uvedených v odseku 15, na požiadanie poskytne prístup k spisu Komisie za podmienok dohodnutého sprístupnenia informácií, a to s výhradou oprávneného záujmu hospodárskych subjektov na ochrane ich obchodného tajomstva, alebo pri zachovaní obchodného tajomstva alebo iných dôverných informácií akejkoľvek osoby. Právo na prístup k spisu sa nevzťahuje na dôverné informácie a interné dokumenty Komisie alebo orgánov zúčastnených členských štátov, a najmä na korešpondenciu medzi Komisiou a orgánmi zúčastnených členských štátov. Tento odsek nebráni Komisii v tom, aby zverejnila a využívala informácie potrebné na preukázanie porušovania.
19. Týmto článkom nie sú dotknuté práva zúčastnených členských štátov chrániť svoje základné bezpečnostné záujmy v súlade s článkom 346 ods. 1 písm. b) ZFEÚ.

Kapitola V

Financovanie a implementácia

Článok 20

Dohoda o úvere na podporu Ukrajiny

1. Podrobné finančné podmienky úveru na podporu Ukrajiny sa stanovujú v dohode o úvere na podporu Ukrajiny.
2. V dohode o úvere na podporu Ukrajiny sa okrem prvkov uvedených v článku 223 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 stanoví, že:
 - a) úver na podporu Ukrajiny je úver s obmedzeným regresom, ktorý sa stáva splatným pri vzniku spúšťacej udalosti splácania v zmysle vymedzenia v písmene j);
 - b) Ukrajina poskytne Únii ako zábezpeku pre úver na podporu Ukrajiny zabezpečovacie právo k jej nároku voči Rusku na reparácie; hodnota tohto zabezpečovacieho práva sa v každom danom čase rovná hodnote finančných prostriedkov vyplatených v rámci úveru na podporu Ukrajiny;
 - c) na dohodu o úvere na podporu Ukrajiny a finančné prostriedky v nej zahrnuté sa uplatňujú práva, zodpovednosti a povinnosti stanovené v rámcovej dohode v rámci Nástroja pre Ukrajinu uvedenej v článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/792;

- d) suma pomoci uvedená v článku 8 ods. 2 písm. a) bode i) tohto nariadenia sa implementuje v súlade s kapitolou III nariadenia (EÚ) 2024/792 s výnimkou pravidiel týkajúcich sa trvania a splácania úveru vrátane subvencie na náklady na prijaté úvery a pôžičky, ako sa uvádza v článku 22, ktoré sa majú riadiť týmto nariadením;
- e) Ukrajina využíva rovnaké systémy riadenia a kontroly, aké sa navrhujú v Pláne pre Ukrajinu zriadenom podľa nariadenia (EÚ) 2024/792, a to aj po skončení obdobia dostupnosti uvedeného v článku 6 ods. 2 uvedeného nariadenia;
- f) Komisia má právo monitorovať činnosti, výdavky a opatrenia podľa kapitoly IV tohto nariadenia, ktoré ukrajinské orgány vykonávajú počas celého projektového cyklu;
- g) Ukrajina je povinná bezodkladne informovať Komisiu, ak sa návrh zmluvy alebo dohody financovanej prostredníctvom úveru na podporu Ukrajiny nebude realizovať;
- h) Ukrajina naďalej dodržiava základnú podmienku stanovenú v článku 5 ods. 1;
- i) Ukrajina nezruší žiadne opatrenie prijaté v rámci akýchkoľvek iných súčasných alebo predchádzajúcich nástrojov podpory poskytovanej Úniou alebo MMF, ktoré sa týkajú boja proti korupcii;

- j) Ukrajina je povinná splatiť istinu úveru na podporu Ukrajiny do 30 dní, ak je splnená ktorákoľvek z týchto podmienok, z ktorých každá predstavuje na účely tohto nariadenia spúšťačiu udalosť splácania:
- i) prijatie peňažných prostriedkov Ukrajinou od Ruska ako vojnové reparácie, odškodnenie alebo akékoľvek finančné vyrovnanie, a to až do výšky takéhoto vyrovnania;
 - ii) uplynutie 90 dní od prijatia nepeňažných aktív Ukrajinou od Ruska ako vojnové reparácie, odškodnenie alebo akékoľvek finančné vyrovnanie, s výnimkou územia, až do výšky takéhoto vyrovnania, ktorá sa určí na základe nezávislého ocenenia; na žiadosť Ukrajiny môže Komisia túto lehotu predĺžiť, ak je to náležité odôvodnené;
 - iii) Ukrajina porušuje písmeno h) alebo
 - iv) sa zistilo, že Ukrajina sa v súvislosti s riadením úveru na podporu Ukrajiny dopustila akéhokoľvek podvodu, korupcie alebo akéhokoľvek iného protiprávneho konania poškodzujúceho finančné záujmy Únie;

- k) Ukrajina je povinná splatiť úver na podporu Ukrajiny, a to:
- i) ak sú splnené podmienky stanovené v písmene j) bodoch i) a ii), vo výške peňažnej hodnoty vojnových reparácií, odškodnenia alebo akéhokoľvek finančného vyrovnania od Ruska, ktorá sa rovná pomeru nesplateného úveru na podporu Ukrajiny k súčte hodnoty nesplateného úveru na podporu Ukrajiny, všetkých nesplatených úverov na podporu Ukrajiny poskytnutých členmi skupiny G7 a všetkých nesplatených záväzkov v rámci úverov urýchľujúcich využitie mimoriadnych príjmov;
 - ii) ak je splnená podmienka stanovená v písmene j) bode iii), vo výške celkovej nesplatennej sumy podporného úveru pre Ukrajinu;
 - iii) ak je splnená podmienka stanovená v písmene j) bode iv), vo výške hodnoty podvodu, korupcie alebo akéhokoľvek iného protiprávneho konania poškodzujúceho finančné záujmy Únie;
- l) všetky sumy úveru na podporu Ukrajiny, na ktoré sa nevzťahuje záväzok uvedený v písmene k), zostávajú v platnosti až do výskytu budúcich spúšťacích udalostí splácania;
- m) v prípade platieb alebo vymáhaných súm je Ukrajina povinná uviesť príslušné platby z úveru na podporu Ukrajiny, ktoré sa splácajú alebo vymáhajú;

- n) Únia má právo využiť ruské aktíva imobilizované v Únii na splatenie úveru v plnom súlade s právom Únie a medzinárodným právom;
- o) Ukrajina je povinná zabezpečiť, aby postupy obstarávania a zákazky na iné výrobky na obranné účely, ktoré sú výsledkom obstarávania podporovaného v rámci úveru na podporu Ukrajiny, obsahovali primerané podmienky oprávnenosti na ochranu bezpečnostných a obranných záujmov Únie a jej členských štátov.

Dohoda o úvere na podporu Ukrajiny obsahuje aj všetky ďalšie požiadavky potrebné na implementáciu úveru na podporu Ukrajiny vrátane tých, ktoré sú potrebné na vykonávanie článku 17 tohto nariadenia.

- 3. Nedodržanie podmienok dohody o úvere na podporu Ukrajiny predstavuje pre Komisiu dôvod na úplné alebo čiastočné pozastavenie alebo zrušenie uvoľnenia čiastkovej platby alebo tranží. Nedodržanie podmienok splácania dohody o úvere na podporu Ukrajiny navyše predstavuje dôvod na to, aby sa celá nesplatená suma úveru na podporu Ukrajiny alebo jej časť stala splatnou.
- 4. Dohoda o úvere na podporu Ukrajiny sa na požiadanie sprístupní súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

Článok 21

Žiadosť o finančné prostriedky

1. Na získanie finančnej a hospodárskej pomoci Ukrajina predloží Komisii riadne odôvodnenú žiadosť o finančné prostriedky. Takúto žiadosť o finančné prostriedky môže Ukrajina predložiť Komisii v zásade šesťkrát ročne.
2. V prípade rozpočtovej pomoci vo forme úveru, ktorý sa má implementovať podľa kapitoly III nariadenia (EÚ) 2024/792, sa žiadosť o finančné prostriedky predkladá v súlade s kapitolou III nariadenia (EÚ) 2024/792.
3. V prípade makrofinančnej pomoci v súlade s kapitolou III tohto nariadenia sa k žiadosti o finančné prostriedky pripojí správa v súlade s ustanoveniami memoranda o porozumení.
4. V prípade pomoci na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny v súlade s kapitolou IV tohto nariadenia:
 - a) sa žiadosť o finančné prostriedky môže vzťahovať na viaceré výrobky; žiadosť o finančné prostriedky musí pre každý zahrnutý výrobok obsahovať zmluvu alebo dohodu v súlade s článkom 13 a harmonogram v súlade s článkom 14; takéto zmluvy alebo dohody môžu byť podpísané alebo byť v podobe finalizovaného návrhu;
 - b) ak sa v žiadosti o finančné prostriedky požaduje financovanie vo výške viac ako 20 % sumy sprístupnenej v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady uvedeným v článku 8, Ukrajina poskytne podrobné odôvodnenie vrátane vplyvu na budúce žiadosti o finančné prostriedky podľa uvedeného vykonávacieho rozhodnutia.

Článok 22

Subvencia na náklady na prijaté úvery a pôžičky

1. Odchylné od článku 223 ods. 4 písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a v závislosti od dostupných zdrojov môže Únia znášať náklady vyplývajúce z vypožičania si na úver Ukrajine, ktoré by inak znášala Ukrajina (ďalej len „subvencia na náklady na prijaté úvery a pôžičky“). Uvedené náklady zahŕňajú náklady na služby (náklady na financovanie, náklady na riadenie likvidity a náklady na služby týkajúce sa administratívnych režijných nákladov súvisiacich s prijímaním a poskytovaním úverov a pôžičiek).
2. Ukrajina môže o subvenciu na náklady na prijaté úvery a pôžičky požiadať každý rok. Komisia môže poskytnúť subvenciu na náklady na prijaté úvery a pôžičky v sume, ktorá nepresahuje limity rozpočtových prostriedkov vyčlenených v kontexte rozpočtového postupu.

Článok 23

Rozhodnutie o uvoľnení pomoci

1. Komisia rozhodne o uvoľnení pomoci na základe posúdenia týchto požiadaviek:
 - a) v prípade makrofinančnej pomoci:
 - i) splnenie základnej podmienky stanovenej v článku 5 ods. 1;

- ii) uspokojivé splnenie politických podmienok stanovených v memorande o porozumení a
 - iii) dodržiavanie dohody o úvere na podporu Ukrajiny uvedenej v článku 20;
- b) v prípade pomoci na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny:
- i) splnenie základnej podmienky stanovenej v článku 5 ods. 1;
 - ii) potvrdenie, že zmluvy alebo dohody sa týkajú výrobkov v súlade s článkom 13 a že Komisia nemá námietky proti spôsobom vykonávania;
 - iii) potvrdenie, že Ukrajina vo všeobecnosti dodržiava kvalitatívne a kvantitatívne kroky uvedené v prílohe k vykonávaciemu rozhodnutiu Rady (EÚ) 2024/1447³⁰ a jej prípadné zmeny;
 - iv) dodržiavanie záväzkov uvedených v článku 16 a dohody o úvere na podporu Ukrajiny uvedenej v článku 20 a
 - v) v potrebnom rozsahu primeranosť podrobného odôvodnenia Ukrajiny s prihliadnutím na situáciu na Ukrajine a na dostupné viazané a očakávané vonkajšie financovanie.

³⁰ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2024/1447 zo 14. mája 2024 o schválení posúdenia Plánu pre Ukrajinu (Ú. v. EÚ L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

V prípade rozpočtovej pomoci vo forme úveru, ktorý sa má implementovať podľa kapitoly III nariadenia (EÚ) 2024/792, sa uvoľnenie pomoci vykonáva v súlade s kapitolou III nariadenia (EÚ) 2024/792.

2. Keď Komisia posúdi žiadosť o finančné prostriedky kladne, prijme bez zbytočného odkladu rozhodnutie, ktorým povolí vyplatenie úveru na podporu Ukrajiny, s výhradou dodržania sumy dostupnej pomoci stanovenej vo vykonávacom rozhodnutí Rady prijatom v súlade s článkom 8. V prípade pomoci na podporu kapacít obranného priemyslu Ukrajiny sa uvedená suma, ktorá sa má vyplatiť, rovná hodnote zmlúv alebo dohôd zahrnutých v žiadosti o finančné prostriedky.
3. V prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) a b) môže Komisia prijať rozhodnutie uvedené v odseku 2 spoločne alebo jednotlivo.
4. Keď Komisia posúdi žiadosť o finančné prostriedky záporne, bez zbytočného odkladu o tom informuje Ukrajinu, pričom uvedie dôvody svojho posúdenia. Záporné posúdenie nebráni Ukrajine predložiť novú žiadosť o finančné prostriedky.

Článok 24

Financovanie úveru na podporu Ukrajiny

1. Na financovanie pomoci v rámci úveru na podporu Ukrajiny je Komisia v mene Únie splnomocnená vypožičať si potrebné finančné prostriedky na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií podľa diverzifikovanej stratégie financovania uvedenej v článku 224 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

2. Operácie prijímania a poskytovania úverov v rámci úveru na podporu Ukrajiny sa uskutočňujú v eurách.
3. Odchyľne od článku 31 ods. 3 druhej vety nariadenia (EÚ) 2021/947 sa finančná pomoc poskytovaná Ukrajine v rámci úveru na podporu Ukrajiny nepodporuje zárukou pre vonkajšiu činnosť. Na úver na podporu Ukrajiny sa nevytvárajú žiadne rezervy a odchyľne od článku 214 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa preň nestanovuje žiadna miera tvorby rezerv.

Článok 25

Uplatňovanie pravidiel o utajovaných skutočnostiach a citlivých informáciách

1. Utajované skutočnosti, ktoré sa vytvárajú, spracúvajú, uchovávajú, vymieňajú alebo poskytujú podľa tohto nariadenia, sú chránené v súlade s bezpečnostnými predpismi stanovenými v rozhodnutí Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444³¹ alebo v Dohode medzi vládami členských štátov Európskej únie, ktoré sa zišli na zasadnutí Rady, o ochrane utajovaných skutočností, ktoré sa vymieňajú v záujme Únie.

³¹ Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj>).

2. Komisia používa zabezpečený systém výmeny s cieľom uľahčiť výmenu utajovaných skutočností a citlivých informácií medzi Komisiou a Ukrajinou a vo vhodných prípadoch so zúčastnenými členskými štátmi.
3. Komisia má prístup k informáciám vrátane utajovaných skutočností, ktoré sú potrebné na účely úloh, ktoré sú jej pridelené podľa tohto nariadenia, najmä na účely overenia podmienok vyplácania platieb a vykonávania kontrol, preskúmaní, auditov, vyšetrovaní, správ, ako aj kontrol a auditov, ako sa uvádza v článku 20.
4. Informácie získané v dôsledku uplatňovania tohto nariadenia sa používajú len na účel, na ktorý boli vyžiadané.
5. Komisia a zúčastnené členské štáty zabezpečia ochranu obchodných tajomstiev a iných citlivých informácií získaných a vytvorených pri uplatňovaní tohto nariadenia v súlade s právom Únie a príslušným vnútroštátnym právom.

Kapitola VI

Záverečné ustanovenia

Článok 26

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 13 ods. 10 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od ... [sedem dní odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 13 ods. 10 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 13 ods. 10 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 27

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor zástupcov zúčastnených členských štátov. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Agentúra EDA sa prizve, aby ako pozorovateľ poskytovala výboru svoje názory a odborné znalosti. Prizve sa aj ESVČ, aby výboru pomáhala pri jeho práci.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 28

Dialóg o úvere na podporu Ukrajiny

1. S cieľom posilniť dialóg medzi inštitúciami Únie, najmä medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, a zabezpečiť väčšiu transparentnosť a zodpovednosť môže príslušný výbor Európskeho parlamentu vyzvať Komisiu, aby prediskutovala vykonávanie tohto nariadenia.
2. Európsky parlament môže svoje názory týkajúce sa úveru na podporu Ukrajiny vyjadriť v uzneseniach.
3. Komisia zohľadní všetky prvky vyplývajúce z názorov vyjadrených v rámci dialógu o úvere na podporu Ukrajiny vrátane uznesení Európskeho parlamentu, ak sú k dispozícii.

Článok 29

Informácie pre Európsky parlament a Radu

1. Komisia informuje Európsky parlament a Radu o vývoji v súvislosti s vykonávaním tohto nariadenia vrátane článku 4 ods. 4, článku 6 ods. 1, článku 7 ods. 5, článku 11 ods. 4, článku 20 ods. 3 a článku 23 ods. 2 a bez zbytočného odkladu poskytne Európskemu parlamentu a Rade príslušné dokumenty. Informácie, ktoré Komisia zasiela Rade v súvislosti s týmto nariadením alebo jeho vykonávaním, sa súčasne sprístupňujú Európskemu parlamentu, a to v prípade potreby pri splnení dojednaní o zachovaní dôvernosti.
2. Komisia do 30. júna 2027 a 30. júna 2028 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto nariadenia v predchádzajúcom roku vrátane hodnotenia tohto vykonávania. V uvedenej správe sa:
 - a) preskúma pokrok dosiahnutý pri implementovaní úveru na podporu Ukrajiny;
 - b) poskytnú informácie o monitorovaní uvedenom v článku 17 a
 - c) posúdi hospodárska situácia a vyhliadky Ukrajiny, ako aj pokrok dosiahnutý pri vykonávaní politických podmienok uvedených v článku 11 ods. 1.

3. Komisia do 30. júna 2029 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o hodnotení, v ktorej posúdi výsledky a efektívnosť úveru na podporu Ukrajiny poskytnutého podľa tohto nariadenia, a rozsah, v akom prispel k cieľom pomoci.

Článok 30

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V prípade členských štátov, ktoré sa zúčastňujú na posilnenej spolupráci na základe rozhodnutia prijatého podľa článku 331 ods. 1 druhého alebo tretieho pododseku ZFEÚ, sa toto nariadenie uplatňuje odo dňa uvedeného v príslušnom rozhodnutí.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v zúčastnených členských štátoch v súlade so zmluvami.

V ...

Za Európsky parlament
predsedníčka

Za Radu
predseda/predsedníčka
